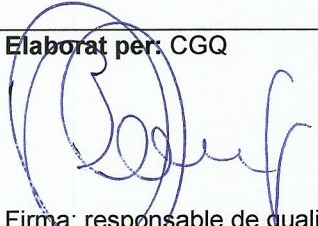
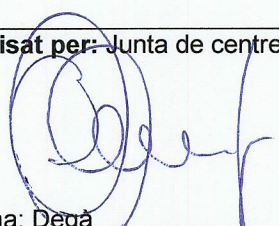

INFORME ANUAL DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ GRAU DE PSICOLOGIA

CURS 2010-11

Versió:	Data d'aprovació:	Canvis respecte a l'anterior:
0	07/12/2011	Elaboració informe inicial
1	12/12/2011	Esmenes dels membres de la CGQ
2	14/12/2011	Esmenes dels membres de la Junta de Facultat de Psicologia

Elaborat per: CGQ	Revisat per: Junta de centre	Aprovat per: CQUIB
		
Firma: responsable de qualitat	Firma: Degà	Firma: Rectora
Data: 12 de desembre de 2011	Data: 14 de desembre de 2011	Data:

Aquest document és propietat de la Universitat de les Illes Balears

El present document forma part del Sistema de Qualitat de la Universitat de les Illes Balears.

 Universitat de les Illes Balears	INFORME ANUAL DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ GRAU DE PSICOLOGIA	Codi: GPSI-IAS-10_11
		Versió: 2
		Pàg.: 2 de 22

1 DADES IDENTIFICATIVES

Títol	Grau de Psicologia		
Curs acadèmic	2010/11		
Centres d'impartició	Mallorca		
Web	Veure annex 1		
Responsable	Albert Sesé Abad		
E-mail	albert.sese@uib.es		
Adreça	Carretera de Valldemosa, km. 7,5	CP	07122
Telèfon	971 17 2575	Fax	971 17 3190

Responsable de qualitat	Albert Sesé		
E-mail	albert.sese@uib.es		
Adreça	Carretera de Valldemosa, km. 7,5	CP	07122
Telèfon	971 17 2575	Fax	971 17 3190

Comissió de garantia de qualitat (CGQ)	
M. Antònia Manassero	PDI
Juan Tomás Escudero	PDI
Jordi Llabrés	PDI
Eduard Vivancos	PAS
Arturo Juan Orfila	Alumne
Albert Sesé	RQ

2 RESULTATS I INDICADORS DE LA IMPLANTACIÓ DEL PLA D'ESTUDIS

2.1 AVALUACIÓ I MILLORA DE LA QUALITAT DE L'ENSENYAMENT

2.1.1 Objectius, perfil d'ingrés i perfil de graduat

	Curs 2010-11
Nombre d'alumnes per via d'accés	
• Proves d'accés a la Universitat	93
• Formació professional	6
• Titulats	2
• Més grans de 25 anys	5
• Més grans de 45 anys	2
• Més grans de 40 anys amb experiència laboral o professional	2
• Altres vies d'accés	

 Universitat de les Illes Balears	INFORME ANUAL DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ GRAU DE PSICOLOGIA	Codi: GPSI-IAS-10_11
		Versió: 2
		Pàg.: 3 de 22

2.1.2 Assoliment de les competències

Assoliment de competències	Curs 2010-11
Grau d'assoliment de les competències des del punt de vista de l'alumnat*	63,78% creu que sí les ha assolides 2,36% opina que no les ha assolides 33,07% creu que les ha assolides a mitges
Grau d'assoliment de les competències des del punt de vista del professorat**	2,54

* Font: Enquesta de satisfacció dels alumnes de grau amb el seu pla d'estudis

** Font: Enquesta de satisfacció i detecció de necessitats del personal docent i investigador

Nota: Ítems valorats en una escala d'1 a 4 en la qual l'1 implica «gens assolides» i el 4 «totalment assolides»

2.1.3 Activitats d'accés i admissió d'estudiants, i de tutorització i orientació un cop matriculats

A) ACCÉS I ADMISSIÓ

Grau de satisfacció de l'alumnat amb el procés d'accés i admissió	2010/2011
Accessibilitat de la informació (pla d'estudis, assignatures, guia de centre, pàgina web, etc.)	3,14
Procés de matrícula i informació prèvia	2,74

Font: Enquesta de satisfacció dels alumnes de grau amb el seu pla d'estudis

Nota: Ítems valorats en una escala d'1 a 4 en la qual l'1 implica «gens satisfet» i el 4 «molt satisfet»

B) TUTORITZACIÓ I ORIENTACIÓ UN COP MATRICULATS

Grau de satisfacció de l'alumnat amb el procés de tutoria i orientació	2010/2011
Tutoria i orientació acadèmica del professorat adreçades a superar amb èxit les assignatures	2,80
Suport i atenció general als estudiants (tutoria de matrícula i de carrera, orientació general, tècniques d'estudi, etc.)	2,55

Font: Enquesta de satisfacció dels alumnes de grau amb el seu pla d'estudis

Nota: Ítems valorats en una escala d'1 a 4 en la qual l'1 implica «gens satisfet» i el 4 «molt satisfet»

	2010/2011
Grau de satisfacció de l'alumnat de nou ingrés amb les tutories d'orientació*	81,90%

*Font: Enquesta de perfil i satisfacció de l'alumnat de nou ingrés

Nota: Grau de satisfacció obtingut com a la suma de percentatges d'alumnes de nou ingrés que valoren com a bones o molt bones les tutories d'orientació

2.1.4 Organització/planificació del programa formatiu

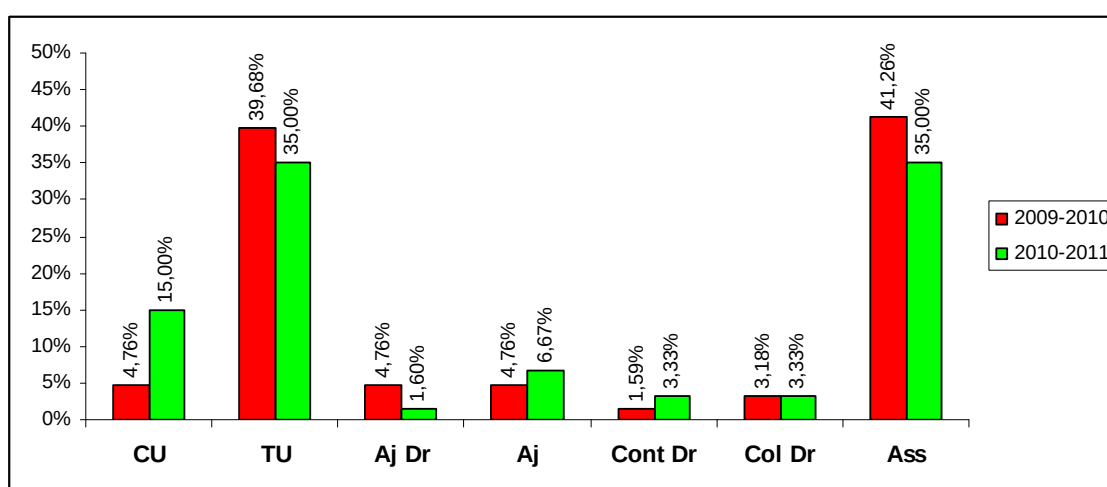
Grau de satisfacció dels alumnes amb l'organització / la planificació del programa formatiu	2010/2011
Grau de seguiment que fa el professorat de la guia docent	2,80
Adequació i varietat de les activitats formatives, els treballs, etc.	2,54
Cronograma (distribució semestral de les activitats formatives de les assignatures)	2,87
Horari de les classes	3,37
Càrrega de treball	2,30

Font: Enquesta de satisfacció dels alumnes de grau amb el seu pla d'estudis

Nota: Ítems valorats en una escala d'1 a 4 en la qual l'1 implica «gens satisfet» i el 4 «molt satisfet»

2.1.5 Personal acadèmic

La memòria de verificació del títol comptava per l'any 2009-2010 amb una plantilla de professorat consistent en un total de 63 professors/es, de les quals 3 eren catedràtics d'Universitat (4.76%), 25 titulars d'universitat (39.68%), 3 ajudants doctors (4.76%), 3 ajudants (4.76%), 1 professor contractat doctor (1.59%), 2 professors col·laboradors doctors (3.18%), i 13 professors associats (41.26%). A l'any acadèmic 2010-2011 el total de professors/es va ser de 60 i la composició de la plantilla va ser la següent: 9 catedràtics d'Universitat (15%), 21 titulars d'universitat (35%), 1 ajudants doctor (1.6%), 4 ajudants (6.67%), 2 professors contractats doctors (3.33%), 2 professors col·laboradors doctors (3.33%), i 21 professors associats (35%). El següent histograma mostra els canvis en la plantilla produïts a l'any 2010-2011 en relació a l'anterior.

En general es pot concloure una important davallada al nombre de professorat associat i un augment del professorat permanent, amb transicions cap a figures de major nivell acadèmic.

2.1.6 Recursos materials i serveis

Grau de satisfacció dels alumnes amb els recursos materials i serveis	2010/2011
Informació i suport dels serveis administratius	2,63
Adequació de les aules, les instal·lacions, etc.	2,85
Informació i suport dels serveis informàtics (automatrícula, UIBdigital, aules d'informàtica, etc.)	2,98

Font: Enquesta de satisfacció dels alumnes de grau amb el seu pla d'estudis

Nota: Ítems valorats en una escala d'1 a 4 en la qual l'1 implica «gens satisfet» i el 4 «molt satisfet»

2.1.7 Resultats

Indicadors del progrés i resultats de l'aprenentatge

INDICADOR	TEMPORALITZACIÓ	2009-10	2010-11
Taxa d'èxit	A partir del 1r any	93,83%	87,10%
Taxa de rendiment	A partir del 1r any	87,64%	78,81%
Taxa de crèdits presentats	A partir del 1r any	93,40%	90,48%
Taxa de fracàs	A partir del 1r any	6,17%	12,90%

 Universitat de les Illes Balears	INFORME ANUAL DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ GRAU DE PSICOLOGIA	Codi: GPSI-IAS-10_11
		Versió: 2
		Pàg.: 5 de 22

Nombre d'alumnes que no superen cap assignatura	10
Nombre d'alumnes que superen 1 assignatura	3
Nombre d'alumnes que superen 2 assignatures	6
Nombre d'alumnes que superen 3 assignatures	4
Nombre d'alumnes que superen 4 assignatures	5
Nombre d'alumnes que superen 5 assignatures	10
Nombre d'alumnes que superen 6 assignatures	13
Nombre d'alumnes que superen 7 assignatures	18
Nombre d'alumnes que superen 8 assignatures	27
Nombre d'alumnes que superen 9 assignatures	56
Nombre d'alumnes que superen 10 assignatures	56
Nombre d'alumnes que superen 11 assignatures	3

Satisfacció dels grups d'interès

	2009/2010	2010/2011
Grau de satisfacció dels alumnes amb la seva titulació*	3,08	2,95
Grau de satisfacció del professorat**	1S: 2,57 2S: 2,62	2,73
Grau de satisfacció del personal d'administració i serveis***	1,92 (GC)	

* Font: Enquesta de satisfacció dels alumnes de grau amb el seu pla d'estudis

Nota: Ítems valorats en una escala d'1 a 4 en la qual l'1 implica «gens satisfet» i el 4 «molt satisfet»

** Font: Enquesta de satisfacció i detecció de necessitats del personal docent i investigador

Nota: Ítems valorats en una escala d'1 a 4 en la qual l'1 implica «gens satisfet» i el 4 «molt satisfet»

El curs 2009-10 es va enquestar el PDI en dues fases: primer semestre (1S) i segon semestre (2S)

El curs 2009-10 el nombre d'enquestes obtingudes no va permetre desglossar per titulacions. La informació aportada fa referència al centre.

*** Font: Enquesta biennal de satisfacció del personal d'administració i serveis

Nota: Ítems valorats en una escala d'1 a 4 en la qual l'1 implica «gens satisfet» i el 4 «molt satisfet»

Reclamacions, queixes i suggeriments

	Curs 2009-10	Curs 2010-11
Nombre de queixes i suggeriments presentats	1 (escrit col·lectiu de l'alumnat)	1 (escrit col·lectiu d'alumnat de l'assignatura d'Estadística aplicada a la Psicologia)

L'anàlisi de l'avaluació i millora de la qualitat de l'ensenyament corresponent a l'any acadèmic 2010-2011 comença pels objectius del títol i el perfil de l'alumnat d'ingrés. El perfil del graduat no podrà ser analitzat fins la implantació completa del títol, a partir de octubre de 2013, data en que s'obtindrà la primera generació de graduats i graduades en Psicologia per la UIB. El nombre total de places de nou ingrés pel curs acadèmic 2010-2011 va ser de 110, de les quals 93 correspongueren a alumnat amb Proves d'Accés A la Universitat (PAAU), 6 des de Cicles Formatius de Grau Superior (CGFS), 2 amb un títol universitari, 5 de més grans de 25 anys, 2 de més grans de 40 i 2 de més grans de 45. El 67.62% de l'alumnat nouvingut van ser dones i el 72.4% tenien una edat igual o inferior als 20 anys. En quant a característiques sociodemogràfiques, cal destacar que aproximadament el 70% dels pares dels estudiants posseeixen estudis secundaris o superiors, i només al voltant d'un 3% no té estudis, i un 26% només té estudis primaris. Un 67.62% de l'alumnat no feia cap feina o activitat remunerada durant el curs 2009-2010. El sector d'ocupació més representat per aquells que sí feien feina

és el dels serveis de restauració, personals, de protecció i venedors de comerços, i que suposen un 11.43%. Respecte dels idiomes que els alumnes estudien durant el curs 2010-2011, el 47.62% estudia anglès, el 2.86% l'alemany, el 1.90% el francès, un 1.90% altres idiomes, mentre que no estudia cap idioma estranger el 45.71%. Del total d'alumnes de primer ingrés, el 15.24% reberen una beca d'estudis al curs anterior.

Respecte de les expectatives professionals és important destacar que el 90.48% dels alumnes volien estudiar Psicologia. El 81.90% del total d'estudiants varen decidir estudiar per vocació. Aquestes dades són molt positives des del punt de vista de la component motivacional per iniciar els estudis universitaris. Pel que fa a les modalitats de Batxillerat, cal assenyalar que el 2010-2011 ha estat el darrer any acadèmic en que la fase específica d'accés per Psicologia, dintre la branca de Salut, permetia que computessin assignatures de la branca de ciències socials i jurídiques (batxiller de ciències socials). Aquesta restricció permetrà establir una millor orientació i preparació competencial, sobre tot respecte de les matèries més instrumentals relacionades amb la Biologia i la Estadística, així sobre el caire estrictament científic de la Psicologia. En aquest sentit, la Conferència de Degans de Psicologia de les Universitats Espanyoles també ha sol·licitat al Ministeri que no prorrogui les moratòries respecte de l'accés des del batxiller social. Es tracta doncs de millorar l'ajust de les competències preuniversitàries i que tingui un important reflex a l'activitat d'orientació als centres d'educació secundària.

Pel que fa a la participació a activitats d'informació i orientació al seu centre de secundària, el 63.81% va participar i el 65.71% dels que la reberen les va valorar com a útils o molt útils. La Facultat de Psicologia va participar en els programes d'orientació que la UIB va organitzar al curs 2010-2011, amb una notòria presència d'estudiants, concretament al programa Vine a la Universitat, on també tingué lloc una jornada pels pares d'alumnes. Respecte de les competències preuniversitàries, respecte les instrumentals, l'alumnat de nou ingrés assenyala que el 21.16% creu que té capacitat per l'organització i planificació, i el 18.84% capacitat d'anàlisi i síntesi; però també refereixen que el 23.41% creu tenir mancances en coneixements d'una llengua estrangera i el 14.63% en coneixements informàtics. Pel que fa a les competències personals, el 28.23% creu que té capacitat pel raonament crític i el 23.44% pel compromís ètic; mentre que creuen mostrar mancances respecte de la competència per treballar en un context internacional (30.15%) i per treballar en un equip interdisciplinari (19.10%). Finalment, en quant a les competències sistèmiques, el 18.27% creu que té capacitat per l'aprenentatge autònom i el 16.83% capacitat per adaptar-se a noves situacions; per contra, els manquen coneixements d'altres cultures i costums (17.91%) i el lideratge (16.92%). En quant als coneixements lingüístics el 72.38% utilitza bastant o molt el català, el 90.48% bastant o molt el castellà, el 22.86% bastant o molt l'anglès, el 6.67% l'alemany, i el 7.62% altres llengües.

D'acord amb aquests paràmetres es configura un perfil d'ingrés que no es troba massa lluny del que es va definir a la memòria verificada del títol oficial de Grau en Psicologia ("Vies i requisits d'accés al títol"), si bé cal remarcar la necessitat de millorar les tasques d'orientació i informació als centres d'educació secundària. En aquest sentit, l'equip deganal participará de forma activa a les activitats que a tal efecte estableixi la Universitat de les Illes Balears.

En quant a l'anàlisi de l'accés i l'admissió, el grau de satisfacció de l'alumnat ha estat valorat amb una molt bona qualificació de 3.14 punts (escala 1 a 4) respecte de l'accessibilitat de la informació (pla d'estudis, guia de centre, pàgina web, etc.) i amb una bona qualificació de 2.74 punts respecte del procés de matrícula i la informació prèvia. L'equip deganal va preparar tutories de matrícula al mes de juliol de 2010 per explicar amb el màxim grau de detall el procés de matriculació a l'alumnat nouvingut, a més d'elaborar un document electrònic amb captures de pantalla reals per il·lustrar el procediment de la millor manera possible. El percentatge d'alumnes de nou ingrés que qualificaren de bones o molt bones aquestes tutories d'orientació fou del 81.90%. Si la valoració de les tutories de matrícula fou tan satisfactòria, una possible raó perquè davallés la satisfacció amb el procediment de matrícula, sembla que alguns problemes de caire tècnic en l'aplicació informàtica poden haver influït negativament. En aquest sentit, l'equip deganal farà les gestions pertinents per col·laborar amb l'optimització

de l'aplicació informàtica de matrícula, i per minimitzar les dificultats que poguessin sorgir al procediment de matriculació, sempre en col·laboració estreta amb els Serveis Administratius del centre.

En quant als sistemes de suport i orientació de l'alumnat una vegada matriculat, cal assenyalar que, en el marc del Pla d'Acció Tutorial (PAT) establert per la Facultat de Psicologia durant el curs 2010-2011, com a continuació de l'iniciat amb el primer curs del grau, manté la mateixa estructura amb les tres modalitats d'acció: a) Matrícula, b) Carrera, c) Sortida al món laboral, més les tutories específiques per assignatures. Es va mantenir el procediment d'assignació de tutors/es per l'alumnat nouvingut de forma que l'assignació de tutor/a també implica que aquesta persona sigui qui faci la tutoria de carrera. El nombre d'estudiants per tutor/a en cap cas és superior a 15, dada que no supera el límit de 30 establert per la UIB. Al curs 2009-2010 es va fixar un calendari de tutories de carrera, de forma que cada alumne/a disposava de dues tutories obligatòries, una al finalitzar el primer semestre i una després del segon semestre.

Els resultats obtinguts arran del primer any no han estat satisfactoris al 2010-2011 ja que el caràcter obligatori de les cites ha generat, per una part, incompliments importants en nombre d'assistència, i per una altra, situacions forçades perquè o bé l'alumnat o bé el professorat entenen que tal vegada aquella cita no era estrictament necessària. Per aquesta raó com a proposta de millora el PAT ha estat modificat respecte de les tutories de carrera de forma que l'acció tutorial es faci a demanda de l'alumnat, sense comptar amb cites fixes obligatòries. D'aquesta manera l'alumnat es troba més lliure per fer-ne ús o no, i el professorat per atendre qüestions orientades des de la pròpia demanda de l'alumnat. La plataforma virtual que la UIB va implementar per dur a terme l'acció tutorial, l'espai del PAT, ha estat emprat de forma desigual per professorat i alumnat, però en general, suposa un espai eficient per dur a terme intercanvi d'informació i sobre tot, per mantenir un contacte més ràpid i fluid. La valoració que han fet els estudiants de la tutoria i orientació acadèmica del professorat adreçades a superar amb èxit les assignatures ha estat de 2.80 punts (escala 1-4), mentre que la valoració sobre el suport i l'atenció general al estudiants (tutoria de matrícula i de carrera, orientació general, tècniques d'estudi, etc.) ha estat 2.55 punts. Si considerem un nivell acceptable una puntuació a partir de 2.5 punts, en aquest darrer cas el resultat obtingut encara disposa d'un marge de millora important, que caldrà anar aconseguint de forma progressiva.

Pel que fa a la tutoria de sortida al món laboral, el Consell d'Estudis tractarà d'establir un protocol d'orientació per optimitzar l'eficiència de la informació sobre les sortides professionals que permeti a l'alumnat prendre decisions al respecte. L'avaluació que el professorat fa del PAT reflexa que només el 37.50% considera fàcil o molt fàcil l'activitat tutorial, i la puntuació obtinguda ha estat de 2.59 punts. Tot i aquesta darrera dada positiva, sembla clar que per obtenir un funcionament òptim del PAT es necessita consolidar entre professorat i alumnat el significat d'aquesta eina, així com les seves funcions, fent especial menció dels seus límits i condicionants. S'espera que en la mesura en que es vagi completant la implantació global del títol, s'instauri aquesta nova cultura d'acció tutorial. El Consell d'Estudis continuarà vetllant per reconduir adequadament les directrius del PAT per obtenir uns resultats adequats de satisfacció d'alumnat i professorat.

En quant al Reconeixement i la Transferència de crèdits, la comissió de reconeixement i transferència de crèdits del títol de Grau de Psicologia, constituïda amb data 3 de juliol de 2009, d'acord amb la normativa establerta a tal efecte per la UIB, i durant el curs acadèmic 2010-2011 ha resolt les diferents sol·licituds fetes per alumnat del primer curs de grau amb possibilitats de que li siguin reconeguts o transferits crèdits provinents d'altres estudis o titulacions, d'acord amb la normativa estatal. La pretensió d'establir un històric respecte a les actes de reconeixement i/o transferència resoltes, per tal de no generar greuges comparatius, així com agilitzar els processos de decisió, no ha pogut veure completada la implementació d'una eina informàtica adient per aquesta tasca, i roman pendent després l'any acadèmic 2010-2011. En general les tasques de reconeixement i transferència han estat desenvolupades sense sofert dificultats ressenyables.

Una vegada analitzats els resultats dels indicadors fonamentals respecte de l'alumnat de nou ingrés, a continuació es presenten els indicadors relatius al funcionament del programa formatiu. En primer lloc es repararà en els paràmetres corresponents als indicadors del progrés i resultats de l'aprenentatge. Per tenir un esquema comparatiu més efectiu i amb perspectiva de continuació, s'analitzaran els resultats de l'alumnat que al curs acadèmic 2010-2011 ha cursat el segon curs de grau. Així, pel que fa a la taxa d'èxit, que ha estat del 87.10%, ha presentat un valor lleugerament inferior a la obtinguda a l'any anterior 2009-2010, que va ser del 93.83%, però es pot considerar adequada. També cal tenir en compte que l'assignatura de segon curs "Estadística aplicada a la Psicologia" només ha obtingut una taxa d'èxit del 12.9%, i aquest resultat ha fet minvar de forma important la taxa d'èxit global. Posteriorment es tornarà a incidir en aquesta qüestió, ja que inclús ha estat motiu de presentació d'una queixa formal de part de l'alumnat de segon curs. En quant a la taxa de rendiment s'ha produït una davallada de aproximadament 9 punts percentuals, des del 87.64% al 78.81%. La taxa de crèdits presentats s'ha mantingut en valors molt similars als del curs 2009-2010, que va ser del 93.40%, i ha estat del 90.48% al curs 2010-2011. Finalment, en quant a la taxa de fracàs, complementària a la d'èxit, passa del 6.17% al 12.90%.

Pel que fa a l'abandonament dels estudis, 9 estudiants que començaren al grau de Psicologia al 2009-2010 no es matricularen al 2010-2011, 3 d'ells per no complir amb les condicions del Règim general de permanència de la UIB. El perfil d'abandonament trobat assenyalava que un 50% dels estudiants no havien triat Psicologia com l'estudi desitjat, el 50% referí deixar els estudis per manca de satisfacció i l'altre 50% per motius socioeconòmics, com ara un canvi a la situació personal o familiar, incompatibilitat de conciliar els horaris laborals, o per problemes de salut propis o de familiars. El percentatge d'abandonament de l'alumnat que començà estudis de Psicologia al 2009-2010 es situa al 7.89% (17.82% a la UIB), i és del 5.26% (11.40% a la UIB) en el cas dels estudiants que, complint el règim de permanència, decideixen abandonar per altres causes. Aquestes dades parcials corresponents al primer curs són molt millors de les previstes a la memòria de verificació del títol, que establí que la taxa d'abandonament global per una cohort seria aproximadament del 40% (només acabarien el grau un 60%).

En quant a l'alumnat que començà el primer curs de grau al 2010-2011, la taxa d'èxit ha estat del 76.98% (68.875% al global de la UIB), la taxa de rendiment ha estat del 67.2% (58.14% al global de la UIB), la taxa de crèdits presentats ha estat del 87.25% (84.36% al global de la UIB), i la taxa de fracàs ha estat del 23.03% (31.13% al global de la UIB). En tots els casos el comportament de les taxes és millor que les globals de la UIB, i cal destacar l'alt grau de crèdits presentats en front dels matriculats, que és del 87.25%. Aquests resultats són un poc inferiors als aconseguits per la primera cohort d'estudiants del títol, tot i que probablement més ajustats a realitat, donades les especials circumstàncies que rodejaren la implantació del primer curs del grau, tant per la reestructuració que sobre les càrregues de feina van tenir lloc entre el primer i segon semestre, com pel canvi general al nivell de motivació i expectatives que va dur a terme l'alumnat de primer curs durant el segon semestre de l'any 2009-2010.

Atenent a l'assoliment de les competències durant el curs acadèmic 2010-2011, des del punt de vista de l'alumnat, el 63.78% creu que sí les ha assolides, un 33.07% creu que les ha assolides a mitges, i un 2.36% opina que no les ha assolides. Des del punt de vista del professorat, el grau d'assoliment de les competències per part de l'alumnat es situa al 63.5% (2.54 punts a una escala d'1 a 4). Aquestes dades mostren la necessitat de continuar incidint sobre la revisió continuada de la didàctica docent i dels elements d'avaluació de la transferència formativa. El Consell d'Estudis del títol, mitjançant l'estructura de coordinació horitzontal (per semestres) i vertical (per mòduls), tracta d'ajustar les càrregues de feina per l'alumnat de forma que es possibiliti un millor assoliment de les competències, tot i que els percentatges d'assoliment referits, encara que millorables, presenten un nivell suficient de qualitat de la formació desplegada.

En quant al grau de satisfacció de l'alumnat amb l'organització i la planificació del programa formatiu, s'atorguen 3.37 punts sobre els horaris de les classes, en una escala d'1 a 4 punts.

Això significa que la proposta de millora marcada per l'informe de seguiment del curs 2009-2010 respecte de la necessitat d'optimització dels horaris i la seva implantació efectiva durant el curs 2010-2011 ha tingut un importantíssim efecte sobre la valoració de l'alumnat, i els horaris han deixat de ser motiu de conflicte i insatisfacció, en general. També apareix com ben valorada la distribució semestral de les activitats formatives de les assignatures mitjançant el cronograma, amb una puntuació de 2.87 punts. Aquesta valoració positiva també sembla reflectir l'esforç que s'ha fet des del Consell d'Estudis per coordinar la ubicació dels diferents elements d'avaluació de les assignatures per facilitar la seva realització. En quant al compliment per part del professorat del que estableixen les guies docents ha estat valorat per l'alumnat amb una puntuació de 2.80, que suposa un judici satisfactori del treball realitzat. Pel que fa a la valoració sobre l'adequació i varietat de les activitats formatives programades, la puntuació disminueix fins a 2.54, i més encara la càrrega de treball, que es situa per davall dels 2.5 punts, quedant en 2.30 punts. Per tant, les recomanacions fetes per Consell d'Estudis per tal d'ajustar la càrrega de feina de les assignatures arran la proposta de millora derivada de l'informe de seguiment del curs 2009-2010 no han estat del tot efectives. És per això que es fa necessari redoblar esforços per ajustar les càrregues de feina, intentant trobar un balanç respecte de no perdre qualitat avaluadora.

Un dels indicadors cabdals a analitzar per l'informe de seguiment i avaluació del grau de Psicologia és el grau de satisfacció global dels grups d'interès (alumnat, professorat i personal d'administració i serveis) amb el títol. Al curs 2010-2011 el grau de satisfacció de l'alumnat ha obtingut un valor de 2.95 punts (escala d'1 a 4), lleugerament inferior al del curs anterior (3.08). Aquest valor és superior al computat de forma global a través de les titulacions de grau de la UIB, que és de 2.72 punts. Si a la puntuació de 2.95 com satisfacció global afegim que la valoració de la satisfacció amb allò que s'ha après ha estat de 3.11 punts, l'escenari sembla ser satisfactori, llevat de dues qüestions com són coordinació del professorat i càrrega de feina.

Si ara analitzem el grau de satisfacció de l'alumnat respecte dels recursos materials i serveis, de forma específica, la satisfacció amb la informació i suport dels serveis administratius ha estat valorada amb 2.63 punts (2.43 al global de la UIB). Tot i que la valoració obtinguda no es pot considerar negativa, la comissió vol manifestar que l'enquesta deuria desglossar amb major nivell de detall, és a dir, amb un nombre major d'ítems, la opinió al voltant de la informació i el suport rebuts des dels Serveis Administratius. És clar que aquests no poden estudiar possibles millores sobre processos específics duts a terme perquè el nivell de valoració fet ha estat massa genèric. Un dels problemes fonamentals associats al caràcter genèric d'aquest ítem únic és que no es pot dependre d'aquest indicador si els alumnes han pogut distingir allò que són problemes administratius, d'altres que no són competència dels serveis administratius, com ara problemes de caire tècnic o organitzatiu. Per tant, es recomana l'ampliació del nombre d'ítems associats a aquesta valoració dels estudiants, per tal d'obtenir una millor i més clara informació respecte del mateix, de cara a implementar les millores pertinents, si escau.

Sobre l'adequació de les aules i instal·lacions, l'alumnat ha emès una valoració de 2.85 punts (2.62 al global de la UIB), i respecte la informació i suport dels serveis informàtics (automatrícula, UIB Digital, aules d'informàtica, etc.) atorga 2.98 punts (2.77 al global de la UIB). Cap dels tres indicadors anteriors es situa per sota del nivell mínim acceptable de 2.5 punts, i tots tres mostren un millor comportament que les puntuacions globals corresponents de la UIB. Les millores a les instal·lacions són complexes perquè depenen directament de les capacitats pressupostàries de la Universitat, que per ara són molt reduïdes en funció de la situació macroeconòmica que s'està vivint. Per tant, es considera que les condicions generals en quant a recursos materials són acceptables, tot i que serien millorables en virtut de possibles partides econòmiques que pogués pressupostar la pròpia Universitat. Per exemple, caldria augmentar el nombre d'endolls a totes les aules i zones comunes per tal de facilitar el treball de l'alumnat que disposa d'ordinadors portàtils. Així també caldria modificar l'estructura d'algunes aules que disposen de mobiliari fix per una de mòbil. Aquestes modificacions tècniques suposarien una important despesa que, ara per ara, resulta inabordable.

econòmicament.

El segon grup d'interès és el professorat, que atorga una puntuació de 2.73 com valoració del seu grau de satisfacció amb el títol. Aquest valor ha augmentat respecte del valor obtingut després el primer any d'implantació, que va ser de 2.595. Al curs 2010-2011, el 66.67% del professorat es mostra satisfet o molt satisfet amb l'organització general del grau. Aquest mateix percentatge es repeteix respecte del grau de coordinació amb el professorat, i es valorat amb 2.78 punts. El propi professorat enquestat assenyala la necessitat de fomentar la coordinació vertical per evitar solapaments de continguts, així com promoure la realització d'activitats entre assignatures, com ara treballs comuns; i tot impulsat per la Facultat. El 75% del professorat diu estar satisfet amb els horaris, amb una puntuació de 2.83, i una de les propostes de millora és la de disposar de més espais docents que permetin optimitzar-los. El problema està en que aquesta possibilitat d'ampliació roman, per ara, inabordable. Sobre el PAT, només un 29.17% del professorat es mostra satisfet o molt satisfet, i per tant, fa visible que tot i haver flexibilitzat l'atenció tutorial a demanda, encara es percep com una eina infrautilitzada i amb manca de clarificació d'objectius i motivació de l'alumnat per fer-les servir. La puntuació atorgada és de 2.26. En quant al nivell de preparació previ de l'alumnat, només un 33.33% del professorat enquestat es mostra satisfet o molt satisfet, atorgant una puntuació de 2.08. Alguna de les propostes de millora suggerides és reduir el nombre de places als numerus clausus del títol, davallant-lo de les al voltant de 110 places que es venen oferent. També es suggereix millorar l'orientació al batxillerat. El 41.67% del professorat està satisfet o molt satisfet amb l'actitud i motivació de l'alumnat, atorgant una puntuació de 2.46. Alguns professors apunten la necessitat de reduir activitats d'avaluació al llarg de cada semestre, ja que produeixen severes interferències respecte de l'actitud i la motivació de l'alumnat al procés d'ensenyament-aprenentatge, ja que tot es centra excessivament en les qüestions aptitudinals; de nou, el problema de les càrregues de feina, ja esmentades.

Pel que fa a les aules i les instal·lacions, l'opinió del professorat coincideix substancialment amb els estudiants, ja que el 66.67% es mostra satisfet o molt satisfet, amb una valoració de 2.74 punts (2.85 pels estudiants). El professorat incideix de forma especial sobre la necessitat de reconvertir aules amb mobiliari fix per mòbil. En quant a l'equipament audiovisual de les aules la valoració del professorat és molt satisfactòria, amb 3.21 punts, que fan que el 91.67% del professorat es mostri satisfet o molt satisfet amb ell. Mereix ser destacada la valoració que del suport dels serveis administratius fa el professorat, ja que el 95.83% està satisfet o molt satisfet, i atorguen 3.38 punts al seu grau de satisfacció.

Analitzant aspectes més relacionats amb la docència, el 70.83% del professorat considera fàcil o molt fàcil l'elaboració de continguts de la guia docent (3.00 punts), el 50% considera fàcil o molt fàcil la seva introducció a l'eina informàtica (2.63 punts), i el 54% considera fàcil o molt fàcil l'elaboració dels continguts del cronograma (2.57 punts). Respecte del cronograma s'han rebut queixes respecte de que els estudiants no el consulten, si no que aquells fan ús de les pàgines de cada assignatura a campus extens perquè realment resulta més còmode. Ja s'han fet peticions, no només des de la Facultat de Psicologia, si no també des d'altres Facultats, d'emprar un únic cronograma, integrat a campus extens. A aquesta dificultat el professorat suma la derivada de introduir el cronograma a l'eina informàtica, ja que un 62.5% (2.42 punts) considera difícil o molt difícil aquesta tasca. Per aquesta raó es proposa implementar el cronograma directament al calendari de campus extens. De fet, part del professorat no treballa el cronograma per aquestes raons. En quant les metodologies d'ensenyament-aprenentatge, el 62.5% del professorat les considera fàcils o molt fàcils (2.65 punts), tot i que assenyalen que amb un nombre superior de professors es podria optimitzar l'avaluació continuada. En aquest sentit, les dificultats macroeconòmiques impedeixen el creixement de personal docent.

Com a resum, podem dir que el professorat es mostra més satisfet amb el suport dels serveis administratius i els equipaments, i més insatisfet davant el pla d'acció tutorial i el nivell de preparació previ de l'alumnat. De les diferents tasques com docents, les valorades com més fàcils són l'elaboració dels continguts de la guia docent i les metodologies d'ensenyament-aprenentatge, mentre que les més complicades són la introducció del cronograma a l'eina

informàtica i l'avaluació de les competències.

El tercer grup d'interès és el compost pel Personal d'Administració i Serveis adscrit al títol. En general, es pot dir que els aspectes que generen més insatisfacció entre el PAS són bàsicament: a) tots aquells relacionats amb la informació que s'ha de tenir i proporcionar als estudiants, als professors o als equips directius; b) tots aquells relacionats amb les possibles divergències d'actuació que es puguin produir entre diferents títols (ja que comparteixen els seus quefers amb molts estudis); i c) tots aquells relacionats amb el mal funcionament de les eines de gestió administrativa. Malauradament no es disposa de dades empíriques de la satisfacció d'aquest col·lectiu corresponents a aquest curs acadèmic 2010-2011, però cal dir que les percepcions negatives recollides al curs 2009-2010, després de la implantació del primer curs del grau (1.92 punts) han anat tornant més positives per l'efecte de la pràctica i la internalització de l'important cúmul d'informacions i processos que han sobrevingut a la implantació dels nous estudis en el marc de l'espai europeu d'educació superior. Sabedor d'aquestes dificultats inicials, l'equip deganal de la Facultat de Psicologia manté canals de comunicació continus amb els responsables dels serveis administratius de forma que es puguin recollir, analitzar i solucionar de forma conjunta les distintes situacions que poden generar problemes de gestió, sobre tot pel que fa a decisions estratègiques i afrontament de situacions de difícil resolució o gestió. Aquesta forma de treball mancomunat entre l'equip deganal i l'equip directiu del personal d'administració i serveis és una realitat tangible, amb resultats molt adequats i eficients. La feina conjunta feta al voltant dels procediments de reconeixement i transferència de crèdits es una bona mostra d'aquesta forma d'entendre el treball de gestió. Les propostes de millora s'orienten cap a la simplificació dels procediments interns de gestió i la no burocratització dels processos.

Finalment es presenta l'anàlisi de l'apartat de reclamacions, queixes i suggeriments rebuts per qualsevol canal oficial durant l'any acadèmic 2010-2011. Es va rebre un escrit col·lectiu de queixa provinent de la Junta de Representants de Psicologia, en nom de 64 estudiants matriculats a l'assignatura "Estadística aplicada a la Psicologia", ubicada al segon curs de grau. L'escrit complet figura annexat a aquest informe, així com la resposta que va rebre del professorat implicat. L'argument fonamental de la queixa fou el presumpte grau de dificultat elevat de les dos primeres proves avaluatives de l'assignatura, fonamentant-la en el reduït nombre d'estudiants que aprovaren. El professorat implicat va elaborar un informe exhaustiu de contestació a totes i cada una de les reivindicacions fetes per l'alumnat, posant de relleu que en cap moment s'havia vulnerat la guia docent de l'assignatura i justificant convenientment la correcció dels elements d'avaluació emprats. En aquest sentit cal assenyalar que una de les persones aprovades va obtenir una qualificació de 9, fet aquest que aporta fonament empíric a la plausibilitat i correcció dels elements d'avaluació. Tot i això, és cert que finalment es va produir un nombre molt important de suspensos, ja que arran de l'escrit de queixa, malgrat la repetició de l'examen motiu de queixa, els resultats no van millorar, i es va produir un abandonament massiu de l'assignatura. La taxa d'èxit d'aquesta assignatura es situà al 12.9%, i derivat d'aquesta, l'avaluació docent dels professors implicats en la seva docència van veure's fortament afectades, quedant-se en una mitjana d'un 1.7, en una escala d'1 a 10.

L'equip deganal i el Consell d'Estudis. estudiades totes les evidències d'ambdues parts, van resoldre que, tot i reconèixer la correcció de l'actuació completa dels docents, es procedeixi pel curs 2011-2012 a ajustar el nivell de dificultat de la matèria, així com del sistema avaluatiu a aplicar. Aquesta recomanació ha estat consensuada i acollida pel professorat implicat. A l'alumnat se li ha recomanat millorar notablement l'actitud davant l'assignatura i la seva implicació, que cal que tingui un important efecte sobre el treball presencial i autònom. Amb aquestes mesures es pretén aconseguir una millora substancial al grau d'assoliment de les competències establertes per la guia docent, i per tant, de la seva taxa d'èxit, del resultat de l'avaluació dels docents, i sobre tot, de l'actitud molt negativa de l'alumnat envers aquesta assignatura, ja que sense un grau de implicació suficient de l'alumnat serà impossible millorar el seu propi rendiment.

 Universitat de les Illes Balears	INFORME ANUAL DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ GRAU DE PSICOLOGIA	Codi: GPSI-IAS-10_11
		Versió: 2
		Pàg.: 12 de 22

Les principals propostes que es desprenen de l'anàlisi dut a terme sobre els indicadors de la qualitat dels ensenyaments, obtinguts al curs acadèmic 2010-2011, i després la implantació dels dos primers cursos del títol de grau, s'orienten cap a:

- a) La millora de les tasques d'informació i orientació als centres de secundària, i de les competències preuniversitàries relacionades amb el perfil del títol. Aquesta proposta dependrà en gran mesura de la disponibilitat i capacitat de maniobra que pugui desenvolupar la pròpia UIB amb la seva relació amb l'educació secundària.
- b) L'optimització de l'aplicació informàtica de matrícula i la minimització de les dificultats que puguin sorgir al procediment de matrícula. Aquesta proposta serà elevada a la Comissió Acadèmica de la Universitat per tal de que s'estudiï la seva viabilitat, i en cas que sigui possible, sigui tramesa al Centre de Tecnologies de la Informació (CTI).
- c) Reconduir les directrius del PAT per donar més utilitat a aquesta eina de suport, tant per l'alumnat usuari com pel professorat que fa les tasques de tutoria. Es pretén millorar el grau de satisfacció de l'alumnat amb el servei i del professorat amb la sensació d'utilitat de l'acció tutorial, així com de la seva viabilitat.
- d) Revisar la didàctica docent i els elements d'avaluació de la transferència formativa per tal de millorar l'assoliment de les competències del títol. Aquesta proposta està directament relacionada amb l'ajust de la càrrega de feina, com principal reivindicació de l'alumnat, no només al grau en Psicologia, si no pràcticament a la totalitat de títols oficials de grau de la UIB.
- e) Coordinar la programació de les càrregues de feina per assignatures i semestres de forma que millori el potencial assoliment de les competències i la transferència formativa, a més dels aspectes més actitudinals i motivacionals de l'alumnat. Sembla que una sobrecàrrega d'elements d'avaluació pot estar provocant una focalització merament aptitudinal, mentre que l'actitud i la motivació pateixen un important efecte col·lateral negatiu.
- f) Augmentar el nivell de coordinació entre el professorat de les assignatures que componen el pla d'estudis del títol, per evitar l'aparició de solapament de continguts, per ajustar les càrregues de feina globals, i per generar sinèrgies fins i tot avaluatives, com ara activitats comunes o treballs. El Consell d'Estudis, mitjançant les estructures de coordinació horitzontal i vertical, ha de continuar incidint sobre aquesta important necessitat de coordinació, que a més de forma indirecta, també té un efecte sobre l'ajust de les càrregues de feina globals.
- g) Sol·licitar la integració del cronograma en els calendaris de cada assignatura en campus extens, o trobar una solució perquè no funcionin paral·lelament els dos esquemes cronogràfics. Aquesta proposta serà elevada a la Comissió Acadèmica de la UIB perquè la analitzi i si ho té a bé, procedeixi a la seva implantació. En cas que no sigui possible o no es trobi adequada, el Consell d'Estudis vetllarà per l'adequat emplenament dels cronogrames, fixant uns criteris mínims de cara a simplificar en lo possible el procediment i la dificultat de la tasca.
- h) Ajustar el nivell de dificultat i les distintes activitats avaluatives de l'assignatura "Estadística aplicada a la Psicologia" per afavorir el procés d'ensenyament-aprenentatge de l'alumnat, canviar l'actitud negativa de l'alumnat i promoure un bon nivell d'implicació i motivació per preparar la matèria de forma adequada.

Totes aquestes propostes de millora, no llistades per ordre de prioritat ni de gravetat, tractaran de ser posades en marxa durant el curs acadèmic 2011-2012, i s'espera que tinguin un efecte significatiu sobre els indicadors corresponents al següent informe de seguiment i avaluació del títol, una vegada estigui implantat el tercer curs del grau de Psicologia.

 Universitat de les Illes Balears	INFORME ANUAL DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ GRAU DE PSICOLOGIA	Codi: GPSI-IAS-10_11
		Versió: 2
		Pàg.: 13 de 22

2.2 RESULTATS GLOBALS DE L'AVALUACIÓ, LA PROMOCIÓ I EL RECONeixEMENT DEL PROFESSORAT DEL TÍTOL

Resultats de l'avaluació del professorat	Mitjana del títol	Mitjana del centre	Mitjana de la UIB
1r semestre	7,10	7,10	6,90
2n semestre	7,25	7,25	6,83

Font: Enquesta d'avaluació de la tasca docent del professorat de la UIB

Nota: Valoracions realitzades en una escala de 0 a 10.

Grau de satisfacció dels alumnes amb el personal acadèmic	2010/2011
Coordinació entre el professorat	2,41
Esforç del professorat per fomentar la participació de l'alumnat a classe	2,78
Estructura i claredat expositiva del professorat	2,90
Interès i preocupació del professorat per l'aprenentatge	2,76

Font: Enquesta de satisfacció dels alumnes de grau amb el seu pla d'estudis

Nota: Ítems valorats en una escala d'1 a 4 en la qual l'1 implica «gens satisfet» i el 4 «molt satisfet»

D'acord amb la planificació de millores establerta a la memòria de seguiment de l'any anterior (2009-2010) respecte de l'avaluació docent, al curs acadèmic 2010-2011 es va implantar el Procediment d'avaluació, reconeixement i incentius de l'activitat docent del professorat de la UIB (PSP-2). Donat que l'avaluació es fa de forma exhaustiva sobre tot el professorat de cada assignatura, i el pla d'estudis verificat manté una estructura de docència en dos semestres, es calcula la mitjana aritmètica de les puntuacions obtingudes pel professorat implicat en cadascú dels dos semestres (escala 0-10 punts). Les puntuacions mitjanes obtingudes, 7.10 punts al primer semestre i 7.25 al segon, es mostren homogènies i expressen un nivell de valoració satisfactori, i que es manté un poc per damunt de la valoració mitjana global del professorat de la UIB (6.90 i 6.83, primer i segon semestre, respectivament).

Cal destacar que només 4 professors obtenen puntuacions inferiors als 5 punts, 2 d'ells amb valors molt propers al 5 (4.76 i 4.92) i 2 amb valors extremadament baixos (1.33 i 1.76). En el primer cas, es tracta de professorat vinculat a l'assignatura "Estructura i funció del cos humà", de formació bàsica de primer curs (comuna per la branca de Salut), i en el segon cas, a l'assignatura "Estadística aplicada a la Psicologia", de formació obligatòria i ubicada al segon curs, i que al curs 2010-2011 s'implantava per primera vegada. Ambdós casos presenten un patró similar, amb diferent gravetat respecte de la dificultat intrínseca de les dues matèries, al qual l'alumnat tendeix a projectar la dificultat percebuda de les assignatures al professorat que les imparteix. Cal dir que es tracta de dues assignatures relacionades amb dos àrees que històricament han presentat aquest tipus de problemes avaluatius i de resultats, no només a la UIB, si no que es pot estendre a l'àmbit nacional e inclús a l'internacional: la biologia/fisiologia/neurociència i la metodologia de les ciències del comportament. Tractarem de fer un anàlisi específic dels dos casos per tal d'establir mecanismes correctors o de millora per cursos successius.

El cas dels dos professors de l'assignatura "Estructura i funció del cos humà", amb puntuacions de 4.76 i 4.92, cal dir que s'encarreguen d'impartir una part de l'assignatura més relacionada amb aspectes anatòmics i fisiològics més allunyats de la neurociència, i que per tant, poden ser percebuts per l'alumnat de Psicologia com menys atingents al seu currículum formatiu. De fet, la puntuació global obtinguda pel professorat de l'assignatura és de 6.08

punts, i específicament respecte de la part relacionada amb neuroanatomia i neurofisiologia, la puntuació mitjana del professorat vinculat és de 7.45 punts.

Davant aquesta situació desfavorable, el Consell d'Estudis proposa que l'assignatura, tot i respectant les competències generals definides a l'assignatura, ajusti els seus continguts de forma més específica als coneixements psicobiològics, a més de definir grups d'alumnes únicament per Psicologia, ja que fins el moment els grups de l'assignatura barrejaven alumnes dels títols d'Infermeria, Fisioteràpia i Psicologia. La proposta consisteix en generar grups independents per l'alumnat de Psicologia. Amb aquestes dues mesures es pretén obtenir un millors resultats pel curs acadèmic 2011-2012.

En quant a l'assignatura d'Estadística aplicada a la Psicologia, el problema es presenta més greu, ja que la valoració global de la docència de l'assignatura és de 1.70 punts. Aquesta valoració potser reflecteixi no tant la docència en si, si no el nivell de dificultat de la matèria. Si atenem a la taxa d'èxit, només arriba a un 12.9%. A aquestes dades cal afegir que els estudiants van presentar una Reclamació al Cap d'Estudis de la titulació, que va ser contestada exhaustivament (ambdós documents s'adjunten com annex al present informe i han estat motiu d'anàlisi a l'apartat 2.1.7 de Resultats (Reclamacions, Queixes i Suggestiments)).

En aquest sentit cal dir que en cap cas s'ha vulnerat la guia docent de l'assignatura ni s'ha produït cap negligència per part del professorat. No obstant, el problema fonamental pot residir per una part al nivell de dificultat exigida i per altra al baix nivell de motivació que l'alumnat mostra per aquesta matèria instrumental, que implica el maneig de conceptes estadístics i càlcul numèric. Per tal d'obtenir una millor valoració de la docència i un millor resultat en quant a taxa d'èxit es proposa pel curs 2011-2012 un ajust dels continguts, tant en quantitat com en nivell de dificultat, combinat amb un sistema d'avaluació que permeti millorar l'adherència i motivació dels estudiants per preparar la matèria.

Tornant a l'anàlisi dels indicadors específics globals sobre el personal acadèmic, cal destacar l'avaluació positiva que fa l'alumnat de l'estructura i claredat expositiva del professorat, amb una puntuació de 2.90, en una escala d'1 a 4 (gens satisfet a molt satisfet). En segon lloc, apareixen la valoració sobre l'esforç del professorat per fomentar la participació de l'alumnat a classe (2.78) i el interès i preocupació del professorat per l'aprenentatge (2.76). En els tres casos podem considerar aquestes puntuacions com adequades. L'aspecte amb una menor valoració és el de la coordinació entre el professorat, que obté un valor inferior al 2.5 com puntuació central de la escala, en concret un 2.41. Aquesta valoració és un poc millor que la obtinguda de forma qualitativa després el primer any d'implantació del grau, però encara continua apareixent com un aspecte millorable dintre de la dinàmica de millora continuada del principi de cerca de qualitat que guia el procés d'implantació del títol.

En aquest sentit, les accions dutes a terme pel Consell d'Estudis durant el curs acadèmic 2010-2011, per tal d'aconseguir un millor grau de coordinació, sobre tot pel que fa a l'estimació de les càrregues de feina de l'alumnat i de la ubicació racional dels elements d'avaluació de totes les assignatures, per semestres, han estat intensificades. D'aquí que els resultats a la valoració sobre coordinació hagin estat millorats, però sembla que encara no són suficients i caldrà continuar treballant per aconseguir un millor ajust de càrregues de feina i un grau més elevat de sinèrgies col·laboratives entre assignatures. Tot i que hi ha situacions pràcticament impossibles de resoldre, com ara aconseguir no col·lapsar amb exàmens les darreres setmanes de cadascú dels dos semestres, els esforços cal que s'orientin a trobar esquemes avaluatius més ajustats, sense perdre l'esperit de l'avaluació continuada i la capacitat per obtenir evidències empíriques suficients com per qualificar adequadament els resultats de l'aprenentatge i les competències assolides.

 Universitat de les Illes Balears	INFORME ANUAL DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ GRAU DE PSICOLOGIA	Codi: GPSI-IAS-10_11
		Versió: 2
		Pàg.: 15 de 22

2.3 RESULTATS DE LES ACTIVITATS DE MOBILITAT

Les activitats de mobilitat a les quals ha participat alumnat de Psicologia durant el curs acadèmic 2010-2011 es circumscriuen als programes nacionals Drac i SICUE-Séneca, i als internacionals Erasmus, ISEP, CIEE, CINDA, Averroes, i convenis d'intercanvi específics. Als programes d'àmbit nacional participaren 2 alumnes al programa Drac (Universitat de Barcelona i Universitat Autònoma de Barcelona), mentre que foren 20 els alumnes participants al programa SICUE-Séneca, que cobriren places d'intercanvi amb les universitats Complutense de Madrid, Barcelona, Autònoma de Barcelona, La Laguna, Salamanca, Autònoma de Madrid, Granada, Sevilla i Múrcia. Pel que fa als programes de caire internacional, i començant per Erasmus, van sortir cap a universitats europees un total de 17 estudiants, en concret cap les universitats de Radboud Nijmegen (Holanda), Paris X i Paris XIII (França), Lusofona de Humanidades i Tecnologia de Lisboa, i l'Institut Superior de Psicologia Aplicada de Lisboa (Portugal), Salzburg (Àustria), Örebro (Suècia). Surrey-Guilford (Regne Unit), i Milano-Bicocca (Itàlia). En quant a convenis internacionals amb Amèrica del Sud, sortiren dues alumnes cap a la Universitat Nacional de La Plata (Argentina).

En total van participar 41 estudiants de Psicologia en el marc dels programes de mobilitat de la UIB. Aquest nombre d'estudiants és molt significatiu, tant en comparació amb el total d'alumnes de Psicologia, com amb tot l'alumnat de la UIB. En aquest darrer cas, l'alumnat sortint de Psicologia suposa aproximadament el 27% del total d'estudiants que han participat en mobilitat de la UIB a través de totes les titulacions. En aquest sentit les xifres indiquen un nivell adequat de mobilitat, que paulatinament ha anat incrementant, i possiblement, continuarà creixent en anys successius, ja que s'ha establert una certa "cultura" de mobilitat dintre l'alumnat. De fet, s'ha passat d'uns anys on les campanyes informatives específiques eren absolutament necessàries per poder trobar sol·licitants de places, a la situació actual en la qual ja té lloc un grau elevat de competitivitat per aconseguir una plaça.

La Facultat de Psicologia posseeix una estructura interna de coordinació de la mobilitat, que es regeix per la normativa general establerta pel Servei de Relacions Internacionals de la UIB, i que s'encarrega fonamentalment de: a) dinamitzar i motivar la sortida dels estudiants, b) monitorar els processos de selecció i assignació de les places ofertes, c) elaborar els documents de contracte acadèmic supervisats per la Comissió de Reconeixement i Transferència de Crèdits del títol, i d) fer el seguiment adequat de l'estada i del rendiment dels estudiants en mobilitat. La UIB dota de forma puntual amb personal de suport, generalment estudiants que ja han participat a programes de mobilitat, per dinamitzar i motivar els seus companys, durant els terminis de les convocatòries dels diferents programes de mobilitat que s'ofereixen.

Pel que fa a la recepció d'estudiants d'altres universitats, es van rebre un total de 13 estudiants en el marc dels mateixos programes de mobilitat esmentats durant el curs acadèmic 2010-2011; 4 pertanyents al programa CINDA, 3 a convenis d'intercanvi específics, 4 al programa Erasmus, i 2 al SICUE-Séneca.

En general els indicadors de les activitats de mobilitat són favorables, sobre tot des del punt de vista de l'existència d'una cultura de mobilitat instaurada entre els estudiants de Psicologia, fruit del treball de difusió i motivació de les persones implicades en els distints programes, així com l'efecte positiu que els propis estudiants que han fet ús de la mobilitat ha generat entre els seus companys. Malgrat aquesta situació favorable, les propostes de millora que es proposen són: l'optimització de les tasques de coordinació i gestió documental dels programes, i l'augment de les xifres d'estudiants acollits d'altres universitats. Donat que el funcionament de les activitats de mobilitat definides a la memòria inicial del títol és satisfactori, no escau la introducció de modificacions al títol en aquest apartat.

 Universitat de les Illes Balears	INFORME ANUAL DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ GRAU DE PSICOLOGIA	Codi: GPSI-IAS-10_11
		Versió: 2
		Pàg.: 16 de 22

2.4 RESULTATS DE LES PRÀCTIQUES EXTERNES

La realització de les pràctiques externes per part de l'alumnat del grau en Psicologia tindrà lloc a l'any acadèmic 2012-2013, quan es faci efectiva la implantació del 4º curs del títol. Serà durant el curs acadèmic 2011-2012 quan es duran a terme les activitats pertinents per generar la normativa específica que regularà les pràctiques externes. Per aquesta tasca es seguiran les directrius recollides a la memòria de verificació del títol, fent-les compatibles amb la normativa general que a tal efecte pugui establir la UIB, i aprofitant l'experiència acumulada respecte del pràcticum vigent encara a la llicenciatura en Psicologia. El pràcticum, localitzat al cinquè curs de la llicenciatura, disposa d'un procediment regulat d'oferta, selecció i assignació de places, així com de l'avaluació de les pràctiques, via l'elaboració d'una memòria i la valoració de la persona que exerceix de tutor/a a l'empresa o institució receptora dels estudiants en pràctiques. L'oferta de places es fa mitjançant una aplicació informatitzada on els estudiants poden triar tres opcions i per cada plaça es defineixen els criteris específics de selecció. Finalitzats els processos de selecció es procedeix a assignar les places als estudiants que les han guanyades. El sistema assegura que als estudiants matriculats que no hagin aconseguit ser seleccionats per cap de les places triades se'ls assigni una plaça lliure de l'oferta.

Durant l'any acadèmic 2010-2011 un total de 65 estudiants de llicenciatura van superar adequadament les pràctiques externes, amb una qualificació mitjana de 8.58 punts. L'oferta total de places va ser aproximadament de 90, i per tant, va superar el nombre d'alumnes matriculats. Tot i que els resultats en general poden ser considerats com satisfactoris, és important destacar la necessitat de diversificar el tipus de places ofertes, de forma que puguin cobrir de manera equilibrada les àrees de professionalització clàssiques de la Psicologia, com ara la Psicologia Clínica i de la Salut, la Psicologia del Treball, les Organitzacions i els Recursos Humans, la Psicologia Educativa, i la Intervenció Comunitària.

Tot i que la implantació de les pràctiques externes al grau no tindrà lloc fins l'any 2012-2013, des del vicedeganat de pràcticum actual s'està fent feina per consolidar els convenis de pràctiques actuals (llicenciatura), per ampliar i enriquir l'oferta de places, optimitzar els esquemes d'avaluació, i per preparar la normativa específica, el procediment informatitzat, i la futura guia docent. Durant el curs 2011-2012 es procedirà a finalitzar totes les activitats conduents al disseny d'implantació de les pràctiques externes.

2.5 RESULTATS DE LA INSERCIÓ LABORAL DE LES PERSONES TITULADES I DE LA SEVA SATISFACCIÓ AMB LA FORMACIÓ REBUDA

A aquest informe de seguiment es repleguen els resultats més importants obtinguts a partir de dos estudis duts a terme per la Universitat de les Illes Balears, en col·laboració amb el seu Consell Social, al voltant de la inserció laboral de les persones titulades en Psicologia durant els anys 2005 i 2006. La recollida de dades va tenir lloc mitjançant qüestionaris, fent servir el correu electrònic i l'entrevista telefònica. El qüestionari va ser elaborat pel Servei d'Estadística i Qualitat Universitària (SEQUA) de la UIB, que va vetllar per incloure tota la informació necessària per conèixer els paràmetres fonamentals relacionats amb la inserció laboral i la satisfacció de les persones titulades, perquè fossin útils per a la presa de decisions dels responsables acadèmics dels títols.

 Universitat de les Illes Balears	INFORME ANUAL DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ GRAU DE PSICOLOGIA	Codi: GPSI-IAS-10_11
		Versió: 2
		Pàg.: 17 de 22

Pel que fa al primer informe, referit a les persones titulades a l'any 2005, i que va ser lliurat al mes d'octubre de 2008, es va recollir l'enquesta de 38 dels 61 titulats (62.30%). El 92.11% va cursar la carrera que volia i el 71.05% decidiren estudiar per vocació. Durant la realització dels seus estudis, el 55.26% va compatibilitzar-los amb feina a temps complet o temps parcial. El 97.37% va fer pràctiques i el 63.16% referí que contribuïren bastant o molt al seu desenvolupament professional. Cal destacar que el 13.51% de l'alumnat que va fer pràctiques, va ser contractat per l'empresa una vegada finalitzades.

Atenent a l'indicador d'inserció laboral, el percentatge d'alumnes que treballava tres mesos després de la graduació ascendí a un 44.74%. De entre els mètodes més efectius emprats pels titulats per cercar feina destaquen els contactes personals (61.90%), la autocandidatura (60%), i el Servei d'Ocupació de les Illes Balears (40%). Com que els titulats podien referir més d'un mètode, la suma de percentatges és superior al 100%. En quant a la situació laboral en el moment de contestar l'enquesta, és a dir, 3 anys després d'haver finalitzat els estudis, cal destacar que fa feina el 92.11% dels titulats, que preferentment treballen al sector sanitari i al sector educatiu. Per tipus d'empresa, el 36.84% fa feina a l'àmbit privat, el 28.95% a empreses mixtes, i el 26.32% a l'Administració pública. Cal destacar que el 71.05% utilitza a la seva feina els coneixements, les competències i les habilitats adquirides durant els estudis universitaris. De forma més atomitzada cal assenyalar que els titulats consideren bastant o molt importants per a la seva contractació les competències específiques amb un 68.42%, els coneixements pràctics amb un 65.79%, els coneixements teòrics amb un 63.16%, l'experiència laboral amb un 52.63%, i en menor rellevància, el coneixement d'idiomes amb un 21.05% i l'expedient acadèmic amb un 13.16%. Si s'analitza el nivell d'ingressos per feina, el 47.37% té una assignació neta mensual de entre 1000 i 1500 euros, el 23.78% de entre 1500 i 2000, i el 5.26% de entre 2000 i 2500 euros. En quant a la satisfacció amb la situació laboral, el 86.84% estava bastant o totalment satisfet amb la feina que desenvolupava, i el 57.89% ho estava respecte del salari rebut.

Pel que fa a la satisfacció global respecte de la Universitat de les Illes Balears, el 81.58% manifestava estar satisfet o molt satisfet; la puntuació del grau de satisfacció global a una escala de 1 a 4, de "gens satisfet/a" a "molt satisfet/a", va ser de 2.95 punts. El 68.42%, si tornés a fer estudis universitaris, els faria a la UIB, i a més, tornaria a triar Psicologia; mentre que un 15.79% dels enquestats no els tornaria a fer perquè pensa que hauria d'haver fet uns estudis més curts, i un 7.89% perquè no ha complert les seves expectatives. Les competències rebudes més valorades, en una escala de 1 a 4, han estat les relatives a la formació teòrica (3.27), la comunicació escrita (2.89), la expressió oral (2.81), el treball en equip (2.73), el pensament crític (2.7) i la responsabilitat (2.7). Les menys valorades han estat el lideratge (1.85), els coneixements informàtics (2.3) i la formació pràctica (2.43). Aquelles competències que presenten una pitjor adequació a la demanda laboral són la resolució de problemes/negociació, la formació pràctica, la gestió/planificació, i la responsabilitat, en aquest ordre.

Pel que fa al segon informe, referit a les persones titulades a l'any 2006, lliurat al mes de setembre de 2009, es va recollir l'enquesta de 26 dels 36 alumnes titulats (72.22%). El 96.15% va cursar la carrera que volia i el 65.38% decidiren estudiar per vocació. Durant la realització dels seus estudis, el 28.00% va compatibilitzar-los amb feina a temps complet o temps parcial, suposant una important davallada percentual en relació als titulats de 2005. El 100% va fer pràctiques i el 53.85% referí que contribuïren bastant o molt al seu desenvolupament professional. Cal destacar que el 26.92% de l'alumnat que va fer pràctiques, va ser contractat per l'empresa una vegada finalitzades. Aquesta dada suposa un augment al doble d'alumnes contractats respecte de la cohort anterior.

Atenent a l'indicador d'inserció laboral, el percentatge d'alumnes que treballava tres mesos després de la graduació ascendí a un 81.25%. Aquesta dada és realment important ja que ha doblat percentualment el registre dels titulats al 2005. De entre els mètodes més efectius emprats pels titulats al 2006 per cercar feina el patró canvia radicalment ja que destaquen la cerca per internet (60%), la autocandidatura (58.33%), les oposicions/concurs públic (50%), i

el Departament d'Orientació i Inserció Professional (DOIP) de la UIB (44.44%). En quant a la situació laboral en el moment de contestar l'enquesta, és a dir, 3 anys després d'haver finalitzat els estudis, cal destacar que fa feina el 84.62% dels titulats, que preferentment treballen al sector educatiu (23.08%), al sector d'Assessorament i serveis a empresa (7.69%), i al d'Investigació i desenvolupament (7.69%). Per tipus d'empresa, el 34.62% fa feina a l'àmbit privat i el 30.77% a l'Administració pública. Es produeix una davallada al percentatge de enquestats que diuen utilitzar a la seva feina els coneixements, les competències i les habilitats adquirides durant els estudis universitaris, puix passen del 71.05% anterior al 50% dels titulats a 2006. Atenent al tipus de competències que consideren bastant o molt importants per a la seva contractació destaquen els coneixements teòrics amb un 57.69%, les competències específiques amb un 53.85%, els coneixements pràctics amb un 42.31%, els coneixements d'idiomes amb un 34.62%, l'experiència laboral amb un 34.62%, i en menor mesura l'expedient acadèmic amb un 11.54%. Analitzant el nivell d'ingressos per feina, el 26.92% té una assignació neta mensual de entre 1000 i 1500 euros, mentre que el 34.62% de entre 1500 i 2000 euros. S'ha produït un augment significatiu d'ingressos nets respecte de la cohort anterior. En quant a la satisfacció amb la situació laboral, el 76.92% estava bastant o totalment satisfet amb la feina que desenvolupava, i el 53.85% ho estava respecte del salari rebut. Aquestes dues dades suposen una davallada significativa respecte els registres dels titulats de 2005.

Pel que fa a la satisfacció global respecte de la Universitat de les Illes Balears, els titulats a 2006 obtingueren una puntuació de 6.54 a una escala de 1 a 10. Comparada amb la puntuació de la cohort anterior, 2.95 punts sobre 4, que suposaria un 7.38 en una escala de 1 a 10, sembla que s'ha produït una disminució en el grau de satisfacció general amb la UIB pels titulats en Psicologia a 2006 respecte dels de 2005. El 76.92%, si tornés a fer estudis universitaris, els faria a la UIB, i a més, un 57.69% tornaria a triar Psicologia; mentre que només un 3.85% dels enquestats no els tornaria a fer perquè no ha complert les seves expectatives. Finalment, les competències rebudes més valorades, en una escala de 1 a 4, han estat les relatives a la formació teòrica (3.27), la responsabilitat (2.88), el treball en equip (2.85), la comunicació escrita (2.73), el pensament crític (2.58) i la resolució de problemes/negociació (2.5). Les menys valorades han estat el lideratge (2.15), els coneixement informàtics (2.15) i la formació pràctica (2.27). Aquestes 3 competències menys valorades han coincidit exactament amb les referides pels titulats de 2005. Aquelles competències que presenten una pitjor adequació a la demanda laboral són els coneixements informàtics, la resolució de problemes/negociació, la gestió/planificació i la expressió oral, en aquest ordre.

Fent un anàlisi global dels resultats obtinguts es pot dir que entre 84.62% i 92.11% treballen després 3 anys. El nivell de satisfacció global amb la UIB va entre 6.54 i 7.38. Les competències menys valorades foren el lideratge, els coneixements informàtics i la formació pràctica, a les que s'afegeixen en quant a major gap respecte de la demanda laboral, la resolució de problemes/negociació i la gestió/planificació. Es tracta bàsicament de competències transversals, ja que les enquestes indiquen uns bons resultats sobre el nivell de satisfacció amb la formació rebuda i un bon balanç respecte de les demandes laborals respecte de la formació teòrica o competències més específiques de la professió.

Aquestes consideracions es van tenir en compte en el procés d'elaboració del pla d'estudis del títol oficial de grau en Psicologia, incloent les competències esmentades i tractant de potenciar aquelles que havien rebut una pitjor valoració per part dels egressats (titulats als anys 2005 i 2006). Com que el títol de grau encara no s'ha implantat en la seva totalitat i òbviament no comptem amb graduats/des titulats/des, caldrà esperar per recollir dades sobre la seva inserció professional i la seva satisfacció amb la formació rebuda. En aquest sentit, es planificarà un procediment de recollida de dades amb el suport del SEQUA que permeti obtenir indicadors eficients. També s'espera poder aconseguir valors adequats semblants als obtinguts per l'actual llicenciatura, amb les millores competencials referides.

 Universitat de les Illes Balears	INFORME ANUAL DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ GRAU DE PSICOLOGIA	Codi: GPSI-IAS-10_11
		Versió: 2
		Pàg.: 19 de 22

3 REVISIÓ DE LES RECOMANACIONS I MODIFICACIONS

3.1 ACCIONS DERIVADES DE LES RECOMANACIONS DELS INFORMES DE VERIFICACIÓ I SEGUIMENT

L'informe que ANECA va emetre respecte a l'avaluació de la memòria de verificació del títol oficial de Grau en Psicologia per la Universitat de les Illes Balears, amb nombre d'expedient 680/2008, feia la següent i única recomanació literal:

CRITERIO 5: PLANIFICACIÓN DE LAS ENSEÑANZAS

“Dado que el título se adscribe a la rama de Ciencias de la Salud, es necesario que, al menos, 6 ECTS de las prácticas externas se desarrollen en el ámbito de la Psicología Clínica y de la Salud. Se considera válida la rotación por hospitales, centros de atención primaria, centros socio-asistenciales, hospitales de día, unidades de atención a drogodependientes, unidades de salud mental o de planificación familiar, centros o clínicas de la red de Cruz Roja u otras organizaciones similares, y centros de base dependientes de corporaciones locales o centros de asistencia de las propias universidades siempre y cuando certifiquen actividades asistenciales en el ámbito de la psicología. Del mismo modo, el Trabajo de Fin de Grado, también con mínimo 6 ECTS, deberá orientarse en este mismo ámbito”.

De la mateixa forma que es va indicar a l'informe de seguiment del curs 2009-2010, com que aquesta recomanació fa referència a les pràctiques externes i el treball de fi de grau, que no s'implantaràn fins el quart curs del títol, al curs acadèmic 2012-2013, just ara s'està començant a elaborar la normativa específica que els regularà i permetrà la seva implantació. Caldrà tenir en compte les potencials regulacions normatives que poguessin aparèixer respecte de la professió, i en tal cas es tractarà de seguir aquelles indicacions que la Conferència de Degans de Psicologia de les Universitats Espanyoles pugui establir a tal efecte.

Finalment, en quant a l'informe rebut respecte a la memòria de seguiment de 2009-2010 del títol de grau en Psicologia, cal destacar que no presentà cap objecció ni sol·licitud de modificació o addenda, significat que tant el format com el contingut de les accions de seguiment van presentar un nivell adequat de desenvolupament i aplicació.

3.2 MODIFICACIONS INTRODUÏDES AL PLA D'ESTUDIS

Arran de la implantació dels dos primers cursos de grau, els objectius establerts a la memòria de verificació del títol no han estat modificats, així com tampoc s'ha vist modificat el perfil de graduat o graduada en Psicologia, que manté el seu caràcter generalista. Aquests aspectes romanen estables depenent generalment dels canvis que a la regulació de la professió es poguessin produir. Això sense detriment de possibles modificacions que els diferents òrgans dels que depèn el títol puguin proposar. Així també cal destacar que les petites variacions que han anat introduint-se com a banc de proves per cercar l'eficiència als ensenyaments, sobre tot a les activitats formatives, sobre tot avaluatives, no han estat suficientment importants com per motivar la sol·licitud de modificacions susceptibles de verificació.

Tot i que fins el moment, durant els dos primers cursos d'implantació, no ha hagut cap proposta de modificació ni dels objectius ni del perfil de graduat/da del títol, alguns canvis a la

 Universitat de les Illes Balears	INFORME ANUAL DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ GRAU DE PSICOLOGIA	Codi: GPSI-IAS-10_11
		Versió: 2
		Pàg.: 20 de 22

normativa reguladora de la professió, amb la generació de la nova figura de Psicòleg General Sanitari (via màster amb atribucions professionals reconegudes) fan preveure modificacions als títols actuals de grau en Psicologia, d'acord amb la disposició addicional setena de la Llei General de Salut Pública 33/2011, i que podran tenir lloc al curs acadèmic 2012-2013. De conformitat amb allò establert a l'article 12.9 del Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, el Govern, en el termini d'un any (octubre de 2012), regularà les condicions generals a les quals s'ajustaran els plans d'estudis del títol de Grau en Psicologia, corresponent regular al Ministeri d'Educació, en el termini esmentat i segons el previst a dit Reial Decret, els requisits del títol i planificació dels ensenyaments als que caldrà que s'ajustin els plans d'estudis de Grau a l'àmbit de tot l'Estat.

Tot i que aquesta regulació roman pendent, la disposició addicional setena també determina que els canvis s'ajustaran als següents criteris:

- El títol de Grau en Psicologia, que no habilitarà, per sí mateix, per l'exercici de la psicologia al sector sanitari, constituirà un requisit necessari per l'accés al futur Màster de Psicologia General Sanitària.
- Les universitats que formin a psicòlegs que pretenguin accedir al Màster de Psicologia General Sanitària dissenyaran el títol de Grau en Psicologia contemplant, almanco, un recorregut específic vinculat a la psicologia de la salut. Dit recorregut determinarà una menció expressa al mateix al corresponent títol de Grau en Psicologia.
- Les universitats procediran a adaptar els plans d'estudi de Grau en Psicologia ja aprovats a les condicions generals abans esmentades, sol·licitant la seva verificació en els terminis previstos per la legislació vigent. Aquesta adaptació es durà a terme en el termini de cinc anys des de que el Govern aprovi les condicions generals a les que s'ajustaran els plans d'estudis del títol de Grau en Psicologia.

En virtut d'aquestes consideracions normatives, es procedirà a introduir els canvis adients en el títol dins els marges temporals que a tal efecte es puguin establir.

4 SISTEMA DE GARANTIA INTERN DE QUALITAT

4.1 REFLEXIÓ SOBRE LA NECESSITAT D'EFFECTUAR MODIFICACIONS AL SGIQ DERIVADES DE LA IMPLANTACIÓ DE LA TITULACIÓ

Des de la constitució de la Comissió de Garantia de Qualitat (CGQ) del títol de Grau en Psicologia per la UIB, amb data 3 de juliol de 2009, aquesta ha tractat de recollir informació per dur a terme el seguiment i la millora de la implantació del títol, amb la finalitat fonamental d'assegurar la qualitat de la docència i la seva millora continua, i amb l'objectiu final d'assegurar la seva acreditació positiva. La comunicació fluida i continuada amb el Consell d'Estudis, els Departaments implicats en la docència del títol, i els Serveis Administratius, ha possibilitat disposar de la informació suficient com per fer un adequat anàlisi i seguiment del procés d'implantació.

Gràcies a la feina del Servei d'Estadística i Qualitat Universitària de la UIB (SEQUA), que amb procediment d'enquesta, facilità l'accés a dades sobre satisfacció i opinió dels principals grups d'interès respecte al títol, així com els indicadors crítics de rendiment, aquest treball ha estat perfectament possible i sense entrebancs dignes de menció. Donat que a l'informe de seguiment de l'any 2009-2010 es va proposar que el SEQUA centralitzés el procés de recollida d'informació valuosa per l'elaboració dels informes de seguiment, i s'encarregués de

 Universitat de les Illes Balears	INFORME ANUAL DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ GRAU DE PSICOLOGIA	Codi: GPSI-IAS-10_11
		Versió: 2
		Pàg.: 21 de 22

recollir i organitzar les dades resultants de l'aplicació de les seves enquestes, més les d'aquelles enquestes o informes duts a terme per altres serveis, òrgans, instituts de la UIB implicats en l'avaluació de la qualitat, cal dir que aquesta iniciativa s'ha implementat pel SEQUA de forma favorable. Així, el SEQUA ha fet feina per simplificar el format de l'informe de seguiment i de fer arribar a les CGQ tota la informació de forma integrada.

Pel que fa al funcionament de la CGQ respecte a la idoneïtat dels tres eixos del sistema de qualitat: estructura organitzativa, processos i política de qualitat, ha estat en general satisfactori. Per aquesta raó no es planteja establir canvis substancials al funcionament de la comissió, tot i que cal assenyalar que la seva composició podrà ser modificada en virtut de la convocatòria d'elecció dels membres de la Junta de Facultat de Psicologia, i posteriorment, del degà o degana, que tindran lloc durant el mes de desembre de 2011 i gener de 2012, respectivament.

 Universitat de les Illes Balears	INFORME ANUAL DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ GRAU DE PSICOLOGIA	Codi: GPSI-IAS-10_11
		Versió: 2
		Pàg.: 22 de 22

ANNEX 1: ACCESSOS DIRECTES A LA INFORMACIÓ PÚBLICA¹

TITULACIÓ: Psicologia	CURS: 2010-11
INFORMACIÓ	ADREÇA WEB
DESCRIPCIÓ DE LA TITULACIÓ: Denominació, centre responsable, centre al qual s'imparteix la titulació, tipus d'ensenyament (presencial), nombre de places de nou ingrés ofertes, nombre mínim de crèdits europeus de matrícula per estudiant i període lectiu i normes de permanència (general de la universitat).	http://estudis.uib.cat/grau/psicologia/
COMPETÈNCIES: Objectius de la titulació i competències generals i específiques que els estudiants han d'adquirir al llarg dels estudis i que siguin exigibles per atorgar la titulació (han de ser avaluables).	http://estudis.uib.cat/grau/psicologia/competencies.html
ACCÉS I ADMISSIÓ D'ESTUDIANTS: Informació prèvia a la matriculació, inclosa la informació sobre terminis i procediments de preinscripció i matrícula (criteris d'admissió); informació sobre les condicions o proves d'accés especials, si existeixen; informació específica dirigida a estudiants de nou ingrés; informació sobre suport i orientació per als estudiants una vegada matriculats; informació sobre sistema de transferència i reconeixement de crèdits.	http://estudis.uib.cat/grau/psicologia/accesiAdmissio.html
PLANIFICACIÓ DE L'ENSENYAMENT: Estructura del pla d'estudis (descripció de mòduls o matèries, nombre de crèdits, naturalesa obligatòria o optativa, pràctiques externes, treball fi de grau, etc...).	http://estudis.uib.cat/grau/psicologia/GPSI-P/
INFORMACIÓ SOBRE LES ASSIGNATURES (GUIES DOCENTS): Tipus d'assignatura (bàsica, obligatòria o optativa), competències, continguts, crèdits ECTS, sistemes d'avaluació, recursos d'aprenentatge per part del professor i tutories.	http://estudis.uib.cat/grau/psicologia/GPSI-P/
CALENDARI GENERAL, CALENDARI D'AVUACIÓ I HORARIS I AULES.	http://estudis.uib.cat/grau/psicologia/GPSI-P/horaris.html
RESPONSABLE DOCENT: Informació de contacte, indicació del títol de doctor/a i breu CV.	http://www.uib.es/lauib/Estructura/Facultats_i_escoles/fpsi/
CALENDARI D'IMPLANTACIÓ: Procediment d'adaptació dels estudiants procedents d'ensenyaments anteriors.	http://estudis.uib.cat/grau/psicologia/
SISTEMA DE GARANTIA DE LA QUALITAT: Procediment de suggeriments o reclamacions i informació específica de la inserció laboral.	http://estudis.uib.cat/grau/psicologia/qualitat.html

¹ La Universitat ha de *publicar informació* actualitzada, imparcial i objectiva, tant qualitativa com quantitativa, sobre els programes i títols que ofereix. La Universitat ha de publicar a la seva pàgina web la informació que considera suficient i rellevant de cada un dels ensenyaments oficials.

Estimada Delegación de Estudiantes de Psicología,

nos dirigimos a ustedes en vista de los pésimos resultados obtenidos en dos exámenes de la asignatura 201011 de Estadística aplicada a la Psicología que se imparte en la facultad de Psicología del edificio Guillem Cifre por parte de los profesores Rafael Jiménez López y Alfonso Luis Palmer Pol. Los resultados de dichas pruebas han generado gran preocupación entre el alumnado que cursa esta asignatura.

En el primer examen de la asignatura de este curso (una prueba telemática que tuvo lugar el 20/10/2010), los resultados han generado mucha inquietud. Los alumnos, tal y como decía la guía docente, nos esperábamos un examen con "preguntas cerradas de dos a cuatro alternativas de respuestas", en cambio, el examen constaba de "preguntas abiertas". Ante tal hecho, se acudió a la guía docente colgada en Campus Extens y ésta decía que el examen constaría de "preguntas abiertas o preguntas cerradas de dos a cuatro alternativas de respuesta". Por lo tanto, la guía docente había sido modificada sin avisar a los alumnos. A pesar de que, aparentemente, puede parecer un cambio ínfimo, éste, junto al escaso tiempo que se dio para realizar la prueba, son uno de los factores que ha contribuido al suspenso de 74 alumnos de los 76 que se habían presentado (se adjunta los resultados de esta prueba telemática).

A pesar de estos datos, quisimos esperar a ver los resultados del primer examen parcial (1/12/2010). De nuevo, estos resultados han sido pésimos, aprobando únicamente un 2,7% de los alumnos presentados.

Así pues, la clase se ha reunido para tratar el tema y, por ello, hemos decidido escribiros, para comentaros una serie de posibles actuaciones que podría mejorar (y mucho) el rendimiento del alumnado:

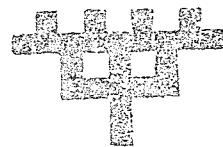
1. Repetir o anular la prueba telemática: visto el resultado de dicha prueba, nos ayudaría que se repitiese o anulase debido a su altísimo porcentaje de suspensos.
2. Colgar los apuntes: ya que, como dijeron los profesores, todo alumno tiene que comprarse los tres libros (que tienen como autor a Alfonso Luis Palmer Pol, uno de los coordinadores de la asignatura), nos ayudaría que se colgasen en Campus Extens los apuntes que se dan en clase, puesto que hay cosas que no da tiempo de apuntar, no están en los libros y están explicadas de una manera excepcional.
3. Demasiado temario, poco tiempo: dos horas seguidas, sin descanso y una clase tan intensa, dificulta el aprendizaje del alumno.
4. El 100% de la nota final son exámenes: que la totalidad de la nota final de la asignatura sean exámenes (obteniendo estos resultados en las pruebas realizadas hasta ahora) es una de las mayores preocupaciones del alumnado. Esto podría solucionarse, por ejemplo, evaluando la asistencia o la realización de las prácticas ofrecidas por los profesores.
5. Colgar la resolución de la práctica: en lugar de colgar sólo los resultados de las prácticas, colgar la resolución de las prácticas. Si se evaluaran las prácticas, obligaría, de alguna manera, a asistir al alumno y así, colgar la resolución de la práctica no sería un beneficio extra para los que no hayan realizado y/o asistido a la

práctica.

6. Sólo un 40% el examen para recuperar la asignatura: en el caso de suspender la asignatura, sólo podemos optar a una recuperación del 40% sobre la totalidad de la asignatura. Estamos informados de que tal porcentaje no puede superar el 60%, pero nos ayudaría que se aumentase el porcentaje del examen global de septiembre.

Los estudiantes de segundo curso del Grado experimental de Psicología ya cursamos durante el segundo cuatrimestre del primer año una asignatura perteneciente al Departamento de Estadística de la Universidad: Fundamentos de Estadística aplicada a la Psicología. Lógicamente, la asignatura de este curso debe ser más complicada que la del curso pasado, pero nos asombra tantos cambios realizados (y no precisamente a favor del alumno) de una asignatura a otra del mismo departamento.

El colectivo de alumnos matriculados están interesados en ofrecer medidas para mejorar su propio aprendizaje y rendimiento con el consenso del profesorado, respetando su profesionalidad y sin entorpecer su docencia. Del mismo modo, el alumnado ruega que se tengan en consideración las medidas propuestas, la cantidad de firmas recogidas y toda la información expuesta en esta notificación.

junta de
representants
de psicologia

ESCRITO DE RESPUESTA A LOS ALUMNOS DE LA ASIGNATURA 21310 DEL GRADO DE PSICOLOGIA

Las afirmaciones realizadas en este escrito por el profesorado de la asignatura están **documentadas**, en formato escrito, visual y/o sonoro, y podrán ser evaluadas por una comisión imparcial cuando se estime oportuno.

Respuesta al Comentario 1

Atendiendo a la solicitud del alumnado el examen se repetirá.

Respuesta al Comentario 2

Es absolutamente FALSO que se haya dicho a los alumnos que **tienen** que comprarse los 3 libros que contienen la materia propia de la asignatura. (está documentado. Min.40-48 Clase 1).

De hecho en la guía docente aparece tanto bibliografía básica como bibliografía complementaria con diferentes libros que pueden ser utilizados para estudiar la materia. Pero, lógicamente, los libros que contienen la información más afín a la materia explicada en clase son los libros escritos ad hoc para la asignatura, en la colección Materials Didactics de Edicions UIB, cuyo fin es precisamente acercar materias de asignatura al alumno para que este disponga del material tal como será explicado en clase. Esta facilidad de tener toda la asignatura escrita, y por tanto evitar tener que tomar apuntes, es lo que en clase se explicó a los alumnos.

Estos tres libros, escritos por el profesor Alfonso Palmer, nacieron con la colección Materials Didactics y datan de 1995, con los números 7, 8 y 9 de la Colección. Así pues se utilizan desde hace 15 años. Se hizo una revisión de los tres libros en el año 2004 y salió la segunda edición revisada, que es la que actualmente se utiliza.

Las explicaciones que el profesorado de la asignatura da en clase, y que los alumnos toman apuntes son, en el 95% del total, elementos que aparecen en los libros de Edicions UIB, y para facilitar la tarea del alumnado, en las explicaciones en clase se proporcionan las páginas donde aparece esta misma información, de manera que, el alumno que quiera seguir la explicación con este libro, sabe exactamente donde se encuentra y puede ver que lo que se explica es lo que puede leer en el libro.

Así pues, parece que lo que debe ser un elemento de ayuda para el alumnado, éste lo interpreta como un problema.

El hecho de que el alumnado pueda tener toda la documentación de una asignatura por escrito y pueda seguir una clase sin necesidad de tomar apuntes, o centrándose tan solo en escribir aquello que explícitamente se dice que no está en el libro, creemos que debería ser considerado como un punto a favor y no como una crítica.

Pretender que el profesorado cuelgue las explicaciones en Campus Extens equivale a decir que se cuelguen los libros y que, por tanto, éstos sean gratuitos. Si la UIB está a favor de esta medida, consideramos que la inversión que se hace en la Colección de Material Didactics es superflua, que debería ser redirigida y que la Colección debería ser cerrada de inmediato y todos sus números puestos “on line” a disposición del alumnado. Si por el contrario la UIB piensa en la relevancia que tiene la Colección de Materials Didactics, entonces la queja de los alumnos no es admisible, tal como pensamos nosotros.

Por cierto, los precios de los libros son: Libro 7 = 8 € (142 páginas), Libro 8 = 14 € (273 páginas), Libro 9 = 16 € (304 páginas). Así pues, el desembolso total es de 38 €. Teniendo en cuenta además que estos libros sirven y se utilizan en otras asignaturas y no exclusivamente para Estadística. Así el Libro 7 se utiliza en Análisis de Datos, en Estadística, en Psicometría y en Diseños Experimentales (sale a 2€ por asignatura). Los libros 8 y 9 se utilizan en Estadística y en Diseños Experimentales.

Si los alumnos tuvieran que buscar la información sobre la materia explicada, deberían consultar bastantes libros diferentes por lo que tendrían muchas más dificultades de las que tienen ahora.

En este punto cabe decir que para solucionar un problema de falta de libros a principio de curso, el profesor Alfonso Palmer cedió, de forma gratuita, 14 ejemplares del libro 7 y 15 ejemplares del libro 8, a Edicions UIB, para que los alumnos interesados pudieran disponer de ellos.

Respuesta al Comentario 3

Que el temario sea demasiado extenso, por supuesto es una opinión que no compartimos ya que este temario en realidad es igual de extenso que toda la vida, pero es más homogéneo que el utilizado hasta ahora en esta asignatura. Dos terceras partes del temario ha sido el mismo desde hace 20 años y con el Grado se ha sustituido el otro tercio, que anteriormente eran las tablas de contingencia, es decir un tema muy diferente a las dos primeras partes, por un tema que es continuación de los dos bloques anteriores. Así pues, el programa actual es más coherente que el programa de Licenciatura y todo tiene una continuidad.

Hay que decir que esta asignatura, con este nombre y contenido, proviene del Plan 1997, y que durante los 13 años que se ha ido impartiendo, SIEMPRE se ha realizado en clases teóricas de dos horas de duración, precisamente porque se considera que si su contenido es fraccionado se hace mucho más difícil conseguir el seguimiento de este hilo conductor que posibilita pasar de los conceptos teóricos a su aplicación práctica. Asimismo queremos dejar constancia de que aunque se hable de clases teóricas, lógicamente las clases son teórico-prácticas, ya que después de cada elemento conceptual o de cada explicación teórica, se procede a aplicar numéricamente dicho concepto y, por tanto, se lleva a cabo una realización práctica de cada uno de los conceptos explicados.

Así, después de la intensidad de un concepto teórico viene la relajación de una aplicación práctica.

Respuesta al Comentario 4

Una de las premisas establecidas por el profesorado de la asignatura, habiendo visto lo ocurrido en asignaturas del Área en primer curso de grado, fue que se quería tener una evaluación individual del aprendizaje, que no estuviera enmascarada con notas grupales asignadas sin conocimiento del trabajo individual realizado. Esta manera de evaluar la asignatura fue debidamente informada a los alumnos el primer día de clase, tal como consta en la Guía Docente.

Si la simple asistencia a las clases debe ser parte de la evaluación, tal como proponen los alumnos firmantes, quisiéramos saber a qué tipo de competencia se le debe atribuir tal

evaluación y qué porcentaje de la nota final debería corresponder a esta actividad. Así pues, hay que entender que la asistencia a clase ya no forma parte de las actividades que debe realizar un alumno que se matricula en unos estudios superiores, sino que es un mérito que debe ser evaluado positivamente como una parte de la nota final de la asignatura. Entonces, *¿Qué representan las horas de trabajo presencial en los créditos ECTS?*

Respuesta al Comentario 5

Evaluar la práctica presentada por un alumno, sin tener ni idea de que la práctica ha sido realizada por el alumno, o por un grupo de alumnos, o por su profesor particular, nos parece bastante arriesgado ya que implica nuevamente asignar una evaluación positiva a un alumno por un trabajo que quizás no haya hecho. Cuando esto se hace así, lo único que se refuerza es la actitud del alumno a seguir insistiendo en que los demás hagan el trabajo por él o lo que es todavía peor, a comprobar que puede pagar a otros para obtener él un beneficio. Es decir, sustituir el aprendizaje por la compra.

Conviene también decir que si la asistencia a las clases prácticas presenciales tiene los porcentajes actuales, cuando el alumno sabe que si no asiste a las prácticas no dispondrá de la resolución sino tan solo de los resultados, no queremos imaginar cual sería la nueva asistencia a las prácticas presenciales si el alumno supiera que iba a tener el 100% de la información.

¿Qué ganancia tendría la asistencia a las clases presenciales?

Y por último queremos dejar constancia de que la intención inicial del profesorado era no colgar absolutamente nada de las prácticas y que fue una concesión, a partir de una petición del alumnado, que después de la práctica presencial, se proporcionaran los resultados. Ahora ya se pide que se cuelgue toda la práctica.

¿Por qué creemos que no hay que colgar toda la práctica?

La respuesta es sencilla. Porque la realización de las prácticas forma parte del trabajo autónomo del alumno y está contabilizado en horas de trabajo respecto a las 150 horas que el alumno tiene que dedicar a una asignatura. Si el alumno ya demuestra con hechos de que no hace esta inversión de horas a las que está comprometido, *¿el profesor debe sustituir estas horas autónomas no trabajadas, dándole al alumno el trabajo que él debería haber hecho?*

¿Si el alumno no invierte las horas comprometidas en su trabajo autónomo, es de esperar que sea el profesor el que le sustituya?

¿Si el alumno no realiza esta inversión autónoma, es de esperar que adquiera las competencias para poder demostrar sus conocimientos?

¿Los créditos ECTS no son un intento para evitar las clases magistrales del profesor y que el verdadero trabajo de aprendizaje lo haga el alumno: aprender a aprender?

¿Este trabajo individualizado por parte del alumno, se soluciona haciendo que el profesor le dé todo el material diseccionado, tanto los aspectos teóricos como los aspectos prácticos?

¿No es este precisamente el trabajo que debe llevar a cabo el alumno y por el cual se le reconocerán los méritos?

¿Qué competencias pretende adquirir un alumno que dice que se le tiene que dar todo el material elaborado, todos los conceptos teóricos bien expresados, y todas las cuestiones prácticas desarrolladas paso a paso? ¿Qué es entonces el trabajo autónomo?

¿Puede ser que el alumno siga creyendo que el que tiene que trabajar es el profesor y no él?

¿Realmente se beneficia al alumno dándole todo hecho?. Porque si la respuesta es afirmativa, entonces ¿Qué diferencia hay entre Licenciatura y Grado?

Respuesta al Comentario 6

Dicen los alumnos que firman el escrito (es decir 64 alumnos) que están informados de que el porcentaje de recuperación no puede superar el 60%, mientras que el examen final vale un 40%.

Sin embargo el peso de un examen final no puede superar el 50% de la nota final de la asignatura.

PARTICIPACIÓN DEL ALUMNADO HASTA EL MOMENTO ACTUAL.

Clases Teóricas

Cuando la asistencia a las clases teóricas, en este tipo de materia, se considera muy importante, es también muy destacable que la asistencia a las clases teóricas está alrededor del 33% del número de alumnos matriculados en cada grupo y va descendiendo a medida que el curso avanza (En la penúltima clase hubo 10 alumnos en el grupo 1, mientras que en la última clase teórica del curso hubo 8 alumnos en el grupo 1 y 2 alumnos en el grupo 2). Por otra parte es absolutamente destacable el casi nulo interés que el alumnado muestra en la participación activa durante la clase teórica, ya que a cada cuestión planteada por el profesor, con el objeto de dinamizar la explicación, se encuentra con el silencio absoluto por respuesta. Por muy básica que sea la pregunta, no hay respuesta o la respuesta no es atinente a la pregunta, lo que permite comprobar que no hay un esfuerzo continuado en el aprendizaje de la materia. Dicho de forma más clara: El alumnado no trabaja la asignatura a medida que ésta avanza. De lo que se desprende que: A una evaluación continua, no se le corresponde con un aprendizaje continuo.

Nuestra pregunta es: *Si el alumnado no sigue de forma continua la asignatura, ¿Qué resultado espera de una evaluación continua?*

¿Es que nuestro alumnado proviene de situaciones previas en las que se conseguía aprobar sin tener que realizar el más mínimo esfuerzo?

Clases Prácticas

La asistencia a los grupos prácticos presenciales han sido los siguientes:

Prácticas	Grupo 1	Grupo 2	Grupo 3	Grupo 4	TOTAL	% Total
Práctica 1	30	24	30	2	86	90,5%
Práctica 2	9	1	3	1	14	14,7%
Práctica 3	6	0	2	0	8	8,4%

Entre la Práctica 1 y la Práctica 2 hubo la Prueba Telemática que tuvo resultados muy negativos, a pesar de que las preguntas tenían que ver directamente con la materia explicada, pero no hay que olvidar que esta prueba tiene un peso del 10% sobre la nota final, por lo que no se puede considerar como una prueba definitiva para aprobar la asignatura, puesto que queda todavía un 90% en manos del alumno.

La práctica 2, junto con la práctica 1, contenía el temario que iba a formar parte del Primer parcial, el cual tiene un peso del 25% sobre la nota final y que, por tanto, sí se puede tomar ya como una manera eficiente de ir acumulando nota final de la asignatura. Pues bien, en la tabla anterior puede verse que la asistencia a esta práctica fundamental para el primer parcial fue casi testimonial, ya que tan solo un 14,7% hizo acto de presencia en la práctica.

La práctica 3, constituye la base práctica sobre la que recae el temario del parcial 2, que se hará la semana siguiente y que tiene un peso del 25% de la nota final. La asistencia a esta práctica, fundamental para el segundo parcial, ha sido de 8 alumnos de los 95 matriculados, es decir el 8,4%

Pero lo que no dicen estas cifras y sí responde a la realidad, es que ni siquiera los presentes en las prácticas las habían hecho, sino que venían para copiar los resultados y para ver cómo se hacían. A la pregunta explícita del profesor, NI UN SOLO ALUMNO reconoció haber hecho la práctica, y aunque alguno manifestó haber intentado hacer alguna pregunta de la práctica, unas veces con éxito y otras no, la mayoría venían con el papel en blanco para tomar notas. Se quiere dejar constancia de que esto sucedió en las TRES prácticas.

Queremos recordar aquí la **frase de la rectora en las I Jornadas ECTS, UIB Septiembre 2007:**

“No cabe duda de que se aprende haciendo”

Esta frase tiene que ver con el término “Learning by doing” que, precisamente debe ser el espíritu y motivación de las prácticas de una asignatura como Estadística. No realizar las prácticas es el equivalente directo a no estar aprendiendo.

Hacemos constar, asimismo, que las preguntas que forman las prácticas están exactamente al mismo nivel que las explicaciones proporcionadas en las clases teóricas, donde se realizan ejemplos prácticos equivalentes a las prácticas que el alumno debe hacer por su cuenta y que, se supone, constituye el trabajo autónomo.

Tutorías

La siguiente tabla permite responder a una afirmación que surgiría de inmediato a partir de la información anterior: “Si los alumnos no hacen la práctica es porque no saben hacerla y nadie le ha explicado cómo hacerlo”. Si esto fuera así, que no lo es, se esperaría que un alumno responsable acudiera a tutorías para resolver las dudas que las prácticas, o la teoría subyacente, le plantean. Pues bien, las tutorías realizadas hasta el primer parcial por parte del alumnado se recogen en la siguiente tabla:

	Del 29/Septiembre al 17/Diciembre			
	Grupo 1	Grupo 2	Total	%
Tutorías	1	1	2	2,1%

Las tutorías realizadas hasta prácticamente el final del curso (Finales de Enero 2011), han sido las siguientes:

	Del 29/Septiembre al 30/Enero			
	Grupo 1 N=61	Grupo 2 N=34	Total N=95	%
Tutorías	4	1	5	5,3%

Así pues, la posibilidad que al alumnado le da el sistema, semanalmente, de poder acudir a las tutorías a resolver las dudas que de la materia le puedan surgir, NO es utilizada por dicho

alumnado, a pesar de ser dicho reiteradamente en las clases teóricas de que tienen y de que aprovechen esta opción.

Para que no quede ninguna duda, y como no podía ser de otra forma, el profesorado de la asignatura ha estado permanentemente en su despacho durante el horario programado de tutoría.

Cifras

Las cifras objetivas de la asignatura, antes del escrito, dicen que menos del **33%** de los alumnos asisten a las clases teóricas, la asistencia a la última practica presencial, previa al primer parcial, fue del **14,7%**, la asistencia a tutorías es del **2%**, y sin embargo el escrito lo firman el **67%** del alumnado.

Así pues, entendemos que alumnos que no han ido a clases teóricas, ni a clases prácticas, ni a tutorías, ni se han presentado al primer parcial, se quejan públicamente de la asignatura.

¿Acaso un alumno que no ha participado en ninguna de las actividades de la asignatura puede tener realmente quejas de la asignatura?.

Prueba telemática

Las cifras de presentados en la primera prueba evaluativa son las expresadas en la siguiente tabla:

Parcial 1	Grupo 1	Grupo 2	TOTAL
Tamaño	61	34	95
Presentados	55	21	76
%	90,2%	61,7%	80%

Efectivamente, en esta prueba aprobaron dos alumnos.

En este sentido, queremos hacer una reflexión acerca de aprobar o no. En una evaluación continua pensamos que no se trata de aprobar o no una prueba, sino de ir acumulando puntuaciones, cuyo conjunto ponderado constituirá la nota final de la asignatura. Así pues, se puede sacar una nota baja en una prueba evaluativa sin que esto tenga relación directa con la nota final que este alumno puede obtener, ya que dispone de otras pruebas evaluativas que pueden compensar con creces la nota baja obtenida en una de ellas. Así pues, este concepto de aprobar o no una prueba evaluativa dentro de un contexto de evaluación continua creemos que refleja una incorrecta visión del concepto de evaluación continua y que se basa únicamente en el concepto dualista del aprobado-suspense que corresponde exclusivamente a la nota final de la asignatura, pero no al recorrido que debe realizarse para llegar a ella.

Primer Parcial

Las cifras de presentados en el primer parcial, con la información dada previamente, son las expresadas en la siguiente tabla:

Parcial 1	Grupo 1	Grupo 2	TOTAL
Tamaño	61	34	95
Presentados	36	17	53
%	59%	50%	55,8%

Las cifras de aprobados, respecto a los presentados en el primer parcial, son las expresadas en la siguiente tabla:

Parcial 1	Grupo 1	Grupo 2	TOTAL
Presentados	36	17	53
Aprobados	5	0	5
%	13,9%	0%	9,4%

Las notas obtenidas por los 5 alumnos aprobados han sido: 9 , 7, 6, 5, 5.

Pensamos que el hecho de que un alumno haya sacado un **9** indica que el nivel exigido podía ser asumible.

Sin embargo, para que esto no sea una simple opinión, se exponen a continuación las preguntas del examen y las preguntas equivalentes que formaban parte de las prácticas. Queremos hacer hincapié en la similitud, total y absoluta, que hay entre las preguntas formuladas en el parcial con las preguntas formuladas en las prácticas. Una simple comparación entre estos dos elementos debería ser suficiente para despejar cualquier duda acerca de la pregunta de por qué el alumnado no ha aprobado este parcial.

Aunque pueda ser considerado una anécdota, es curioso que cuando se trata de dar una cifra numérica en el escrito de los alumnos, se dice que el primer parcial lo aprobaron un **2,7%** de los alumnos presentados, cuando, tal como se muestra en la tabla anterior, los aprobados fueron un **9,4%** (5 de 53). *¿Un simple error numérico?. ¿De dónde se obtiene el 2,7%?.* Este dato no tiene ninguna explicación. Quizá tenga relación con el hecho de que la Estadística es asimismo una materia también numérica.

A continuación se presentan las 10 preguntas del primer parcial con las correspondientes preguntas de las prácticas 1 y 2 de las que son sus imágenes espejo.

Estadística aplicada a la Psicología

PRIMER PARCIAL

1. La potencia que tendría una prueba de conformidad de una media teórica de valor 34, asumiendo que la desviación estándar poblacional es igual a 2.5 y utilizando una muestra de tamaño 25, vendría dada por un valor aproximado de 0.979 si el verdadero valor del parámetro fuera 36.

IDENTICO QUE PREGUNTA 3 DE LA PRACTICA 1

2. La prueba de normalidad de Shapiro-Wilk aplicada a la muestra de pacientes control (valores: 7, 9, 3, 5, 1, 4, 8, 5) proporciona un valor aproximado de 0.975, permitiendo mantener la hipótesis nula de normalidad para esa población.

IDENTICO QUE PREGUNTA 1 DE LA PRACTICA 1 (También en las preguntas 4 y 6)

3. Con el objeto de verificar si la hipótesis formulada por los autores es plausible se obtiene un índice de valor $t=1.869$ (valor absoluto), que nos lleva a la aceptación de dicha hipótesis. Asumir normalidad de la variable Intensidad de Dolor en cada uno de los grupos del estudio. [Levene: $t=1.035$] [Datos resumen: Tratamiento $\rightarrow m=3.375, 1.50594$; Control $\rightarrow m=5.25, s=2.65922$]

IDENTICO QUE PREGUNTA 4 DE LA PRACTICA 1

4. Después de un año de haber finalizado el tratamiento, se registró de nuevo la Intensidad de Dolor en la muestra bajo tratamiento ($n=8$), obteniéndose un coeficiente de correlación de Spearman de 0.765 con respecto al primer registro. El límite inferior del intervalo de confianza del 95% que estima el coeficiente de Spearman en la población es aproximadamente igual a 0.131.

IDENTICO QUE PREGUNTA 8 DE LA PRACTICA 1

5. Se puede afirmar que la droga es efectiva, puesto que se obtiene un índice de valor aproximado 1.477 (valor absoluto) que resulta estadísticamente significativo.

IDENTICO QUE PREGUNTA 7 DE LA PRACTICA 1

6. El coeficiente de correlación de Spearman proporciona un valor aproximado de 0.875 (verificarlo), el cual permite concluir que existe relación entre las respuestas de tiempo de reacción obtenidas antes y después de tomar la droga.

IDENTICO QUE PREGUNTA 12 DE LA PRACTICA 1

7. Asumiendo que no se cumple la condición de normalidad, la prueba de hipótesis más adecuada permite concluir que no existen diferencias estadísticamente significativas en rendimiento académico entre ambos grupos.

IDENTICO QUE PREGUNTA 10 DE LA PRACTICA 1

8. Si partimos de que el valor criterio de tamaño de efecto importante se ha fijado en una diferencia de 2 unidades, podemos decir que el valor del parámetro diferencia de medias recogido en el intervalo (-4.3, -1.5) es estadísticamente significativo y no concluyente.

PREGUNTA TEORICA EXPLICADA EN LA CLASE 3

9. Se puede concluir que no hay relación entre el nivel de competición de los deportistas y la puntuación obtenida en ansiedad-rasgo.

IDENTICO QUE PREGUNTA 1 DE LA PRACTICA 2

10. Suponiendo que la investigación está diseñada para confirmar las siguientes hipótesis: 1.“No existen diferencias significativas en ansiedad-rasgo entre el nivel de competición internacional y el nivel olímpico” y 2.“Existen diferencias significativas en ansiedad-rasgo entre el nivel de competición nacional y el nivel de competición no nacional (internacional y olímpico)”, podemos concluir que los datos dan la razón a los investigadores.

IDENTICO QUE PREGUNTA 4 DE LA PRACTICA 2

REPETICIÓN DE LA PRIMERA PRUEBA EVALUATIVA

El 12 de Diciembre se produce la repetición de la prueba telemática, objeto del primer comentario del escrito de los alumnos.

Las cifras de presentados en esta repetición son las expresadas en la siguiente tabla:

Parcial 1	Grupo 1	Grupo 2	TOTAL
Tamaño	61	34	95
Presentados	24	8	32
%	39,3%	23,5%	33,7%

En primer lugar nos parece interesante hacer notar que 64 alumnos firmaron el escrito en el que se solicitaba la anulación o repetición de la primera prueba evaluativa. Y los resultados indican que tan solo 32 alumnos han realizado esta repetición, lo que representa que solamente el 50% del número de solicitantes de la repetición se han presentado a ella.

¿Qué grado de compromiso tienen los alumnos que firman un escrito en el que solicitan algo, y que cuando se les concede no hacen uso de ello?

¿Por qué era tan importante para el alumnado el resultado de la primera prueba, si cuando tienen la opción de repetirlo resulta que, a la mitad de ellos, no les interesa?

Las cifras de aprobados respecto a los presentados en esta repetición, de la primera prueba evaluativa, son las expresadas en la siguiente tabla:

Parcial 1	Grupo 1	Grupo 2	TOTAL
Presentados	24	8	32
Aprobados	2	0	2
%	8,3%	0%	6,25%

Así pues, resulta que una evaluación sobre una materia que se explicó en las primeras clases de la asignatura, los días 6, 13 y 20 de Octubre de 2010, se evalúa **3 meses después**, el 12 de Enero de 2011, y los resultados indican que el alumnado que se presenta a la evaluación, sigue sin haber aprendido aquellos conocimientos, algunos de los cuales son básicos y se han ido viendo y ejecutando a lo largo de la materia.

Si el 93,75% del alumnado presentado a la repetición, todavía no ha consolidado los conceptos básicos de la asignatura explicados en las primeras clases, *¿Qué previsión objetiva se puede hacer sobre los resultados finales que obtendrá el alumnado matriculado en esta asignatura?*

A continuación se presentan las 15 preguntas, de tipo cerrado, de la repetición de la primera prueba evaluativa con las correspondientes preguntas de la práctica 1 de las que son sus imágenes espejo.

Cabe decir, de manera muy relevante, que estas preguntas son las mismas que se realizaron en la prueba telemática que se hizo en su momento y que el alumnado firmante del escrito solicitaba su repetición.

A continuación se presentan las 15 preguntas de la repetición de la prueba objetiva con las correspondientes preguntas de la práctica 1 de las que son sus imágenes espejo.

Estadística aplicada a la Psicología

REPETICIÓN DE LA PRIMERA PRUEBA EVALUATIVA

1. Se quiere evaluar una hipótesis nula que establece que una media poblacional vale $\mu=25$, teniendo una $\sigma=3$ y $n=36$, y resulta que la verdadera media teórica vale $\mu=26$. En estas condiciones se tiene que la potencia de la prueba tiene un valor de 0,5160. V

PREGUNTA 3 PRACTICA 1 EXPLICADO EN CLASE TEORICA 3

2. Dados los siguientes valores: 12, 17, 8, 10, 15, 9, 14. El valor de la prueba de hipótesis que evalúa normalidad es de 0,955. V

PREGUNTA 1 PRACTICA 1 EXPLICADO EN CLASE TEORICA 2

3. Si se tienen las dos muestras siguientes:

M1: 3 5 6 8

M2: 1 1 2 2 4

Se puede decir que hay diferencias entre sus medias, supuesto que se cumplen las condiciones de normalidad y homoscedasticidad, ya que la prueba estadística correspondiente vale 3.167. V

PREGUNTA 4 PRACTICA 1 EXPLICADO EN CLASE TEORICA 3

4. Si en una muestra de $n=18$ observaciones se tiene una media y una desviación estándar de valores $m=5.83$ y $s=1.295$, y sabiendo que dicha variable presenta normalidad en la población origen, se puede afirmar, con un 95%, que esta muestra procede de una población caracterizada por una media de valor 6,5. F

PREGUNTA 2 PRACTICA 1 EXPLICADO EN CLASE TEORICA 3

5. Dados los siguientes valores obtenidos en un diseño de medidas repetidas:

1 3 5 7

2 5 6 8

El valor del coeficiente de correlación adecuado vale 1. V

PREGUNTA 12 PRACTICA 1 EXPLICADO EN CLASE TEORICA 4

6. El valor aproximado de la distribución F con 20 y 36 grados de libertad que deja por encima una probabilidad de 0,05 es $F=1,876$. V

PREGUNTAS 1 Y 6 PRACTICA 1

7. Para que la distribución muestral de medias tenga un error estándar de valor $\sigma/\sqrt{n}$, es necesario que el tamaño muestral sea mayor o igual a 30. F

PREGUNTA TEORICA EXPLICADA EN LA CLASE 3

8. La transformación de Fisher se utiliza para que los límites del IC no estén fuera del rango de valores posibles del coeficiente de correlación. V

PREGUNTA TEORICA EXPLICADA EN LA CLASE 4 PREGUNTAS 8 Y 12 PRACTICA 1

9. En un diseño de medidas repetidas con 19 sujetos, en el que se ha obtenido un coeficiente de correlación de valor 0,80, se puede afirmar que el límite superior de su intervalo de confianza vale 0,9199. V

PREGUNTA 12 PRACTICA 1 EXPLICADO EN CLASE TEORICA 4

10. Si se tienen las dos muestras siguientes:

M1: 3 5 6 8

M2: 1 1 2 2 4

Se puede afirmar que hay igualdad de variancias poblaciones porque se obtiene una prueba de valor $t=1,05877$. V

PREGUNTA 5 PRACTICA 1 EXPLICADO EN CLASE TEORICA 3

11. Utilizando la prueba del signo se puede averiguar que la muestra M: 7, 9, 12, 14, 17, 20, puede provenir de una población con media=15. V

PREGUNTA 9 PRACTICA 1 EXPLICADO EN CLASE TEORICA 4

12. La aproximación de Welch permite obtener la significación en la distribución de Student-Fisher en lugar de hacerlo en la distribución de Behrens-Fisher. V

PREGUNTA TEORICA EXPLICADA EN LA CLASE 3

13. Si el valor del parámetro diferencia de medias se encuentra en el intervalo (0.5, 1.9) y el valor criterio de tamaño de efecto importante es una diferencia de 2 unidades. Se puede decir que el valor obtenido es significativo pero no relevante. V

PREGUNTA TEORICA EXPLICADA EN LA CLASE 3

14. Si se tienen los siguientes resultados, en medidas repetidas, el valor de la prueba de Wilcoxon es, en valor absoluto, $z=2,032$ y su significación es $P=0,042$. V

y1: 3 5 6 8 5

y2: 1 1 2 2 4

PREGUNTA 11 PRACTICA 1
EXPLICADO EN CLASE TEORICA 4

15. El grado de significación unilateral (valor aproximado) asociado al valor 2.6 en la distribución $t(18)$ es 0,0091. V

PREGUNTA 1 Y 6 PRACTICA 1

Segundo Parcial

Las cifras de presentados en el segundo parcial, con la información dada previamente, son las expresadas en la siguiente tabla:

Parcial 2	Grupo 1	Grupo 2	TOTAL
Tamaño	61	34	95
Presentados	18	5	23
%	29,5%	14,7%	24,2%

Las cifras de aprobados, respecto a los presentados en el segundo parcial, son las expresadas en la siguiente tabla:

Parcial 2	Grupo 1	Grupo 2	TOTAL
Presentados	18	5	23
Aprobados	4	0	4
%	22,2%	0%	17,4%

Las notas obtenidas por los 4 alumnos aprobados han sido: 9.5 , 7, 7, 5.

Pensamos, nuevamente, que el hecho de que un alumno haya sacado un **9.5** indica que el nivel exigido podía ser asumible.

Sin embargo, para que esto no sea una simple opinión, se exponen a continuación las preguntas del examen y las preguntas equivalentes que formaban parte de las prácticas. Queremos hacer hincapié en la similitud, total y absoluta, que hay entre las preguntas formuladas en el parcial con las preguntas formuladas en las prácticas. Una simple comparación entre estos dos elementos debería ser suficiente para despejar cualquier duda acerca de la pregunta de por qué el alumnado no ha aprobado este segundo parcial.

A continuación se presentan las 10 preguntas del segundo parcial con las correspondientes preguntas de las prácticas 2 y 3 de las que son sus imágenes espejo.

Estadística aplicada a la Psicología

SEGUNDO PARCIAL

Aunque investigaciones recientes han demostrado que el sulpiride (un neuroléptico atípico) incrementa el peso corporal en roedores hembra tras su administración crónica, no existen evidencias claras respecto a su acción en roedores macho. En el presente estudio (Martín-López y Navarro, 1996) se desea examinar el efecto de la administración del sulpiride sobre el peso de una muestra de ratones macho. Para ello, se selecciona un total de 42 ratones macho equiparados en su peso. La muestra es dividida en tres grupos de igual tamaño: el primer grupo recibe una dosis diaria de sulpiride de 80 mg/kg, el segundo recibe una dosis diaria de sulpiride de 40 mg/kg y el tercer grupo recibe una solución salina inocua. Al final de la tercera semana se registra el peso en gramos de los ratones de cada grupo, obteniéndose los siguientes valores:

Peso

Grupo	Media	Variancia	Tamaño
80 mg/kg	70.429	58.110	14
40 mg/kg	61.429	75.033	14
Control	58.857	64.440	14

PESO

Estadístico de Levene	gl1	gl2	Sig.
,156	2	39	,856

1. Desde una perspectiva exploratoria, y asumiendo normalidad en cada uno de los grupos, se concluye que únicamente el grupo experimental que ha recibido la dosis de 80 mg/kg presenta diferencias significativas respecto al grupo control.

PRACTICA 2, PREGUNTA 9.4, 9.5, 9.6

2. Asumiendo que no se cumple el supuesto de normalidad, se puede concluir que existe una relación significativa entre el peso registrado en los ratones macho y la dosis recibida, con un grado de significación $p < 0.01$ [Datos: $R_{80}=418$; $R_{40}=263$; $R_{Control}=222$; $\sum(t_i^3 - t_i) = 756$]

PRACTICA 2, PREGUNTA 9.1

3. Asumiendo que no se cumple el supuesto de normalidad, los datos permiten confirmar la hipótesis prevista por los investigadores, en base a estudios previos, de que el grupo de 80 mg/kg presenta un peso mayor al grupo de 40 mg/kg.

PRACTICA 2, PREGUNTA 9.2, 9.3, 9.4

Un grupo de investigadores estaban interesados en determinar si los efectos de la depresión sobre las capacidades atencionales y de memoria se mantenían algún tiempo después de la aparición del trastorno. En concreto, analizaron la evolución de la capacidad de atención sostenida para un grupo de 10 sujetos que habían presentado un nivel depresivo severo. Este grupo realizó un test de ejecución continua, a los 2 meses de iniciarse el trastorno, a los 12 y a

los 24. En dicho test, a los sujetos se les presentaba, en una pantalla y durante 5 minutos, una sucesión de letras, y se les pedía que apretasen un botón cuando apareciese la letra X. Se registró el número de errores cometidos por los sujetos como variable de respuesta.

	ERROR2	ERROR12	ERROR24	Media
S1	9	10	7	8,6667
S2	8	11	6	8,3333
S3	7	14	8	9,6667
S4	10	10	9	9,6667
S5	11	10	10	10,3333
S6	8	11	11	10,0000
S7	6	12	8	8,6667
S8	8	9	7	8,0000
S9	9	8	4	7,0000
S10	8	10	5	7,6667
Media	8,4000	10,5000	7,5000	8,8000

4. La tabla del análisis de la variancia nos permite evidenciar que existe una relación significativa entre la capacidad de atención sostenida (nº de errores cometidos) y el tiempo transcurrido con el trastorno, con un valor $F=8.009$ y significación $p<0.005$. Asumir normalidad multivariante y esfericidad.

FUENTE	SC	gl	MC	F	Sig.
Entre medidas	?	?	?	?	?
Entre sujetos	32,133	9	3,570		
Residual	?	?	?		
Total	132,800	29			

IDENTICA A PREGUNTA 1, PRACTICA 3

5. El modelo aditivo es válido, dado que la prueba de no aditividad de Tukey proporciona un valor de 1.2, que resulta no significativo.

IDENTICA A PREGUNTA 2, PRACTICA 3

6. Basándose en estudios previos, los autores pueden confirmar que la evolución de la capacidad de atención sostenida (nº de errores cometidos) asociada al trastorno, reflejada en los tres puntos temporales indicados, sigue una función cuadrática. Asumir normalidad multivariante.

IDENTICA A PREGUNTA 6, PRACTICA 3

7. La prueba de esfericidad de Bartlett proporciona un valor de 8.128, el cual indica que se cumple la condición de esfericidad.

		error2	error12	error24
Correlación	error2	1,000	-,565	,179
	error12	-,565	1,000	,387
	error24	,179	,387	1,000

IDENTICA A PREGUNTA 3, PRACTICA 3

8. Explicar cuándo es necesario, en caso de empates, realizar la corrección por empates en la prueba de Kruskal-Wallis.

PREGUNTA TEORICA EXPLICADA EN CLASE 8 Y EN PRACTICA 3

9. En caso de incumplimiento del supuesto de esfericidad, ejemplificar qué pasos se realizan en el procedimiento de Greenhouse-Geisser para el estudio de la significación del valor F. Para ello, utilizar los siguientes datos: $F=6.7$, $n=10$, $k=3$, $\epsilon=0.752$ y $\epsilon'=0.809$.

PREGUNTA TEORICA EXPLICADA EN CLASE 10 Y EN PRACTICA 3

10. ¿Qué diferencia hay entre la prueba de esfericidad de Mauchly y la prueba de esfericidad de Bartlett?

PREGUNTA TEORICA EXPLICADA EN CLASE 10 Y EN PRACTICA 3

PALABRAS DEL MINISTRO DE EDUCACIÓN

Finalmente, queremos expresar nuestro acuerdo con las palabras del Ministro de Educación, Angel Gabilondo, que reproducimos a continuación. *¿Será posible llevar a la práctica las creencias del Sr Ministro de Educación?*

Entrevista al Ministro de Educación **Ángel Gabilondo Pujol** en El País, el 21/04/2009

"Yo creo en el esfuerzo y la exigencia"

Pregunta. La educación en España sale muy mal parada en informes internacionales como PISA o los de la OCDE, que comparan los resultados en secundaria. ¿Qué está fallando?

Respuesta. Hay que analizar a fondo conjuntamente qué podemos modificar no sólo en el sistema educativo, sino también en la percepción social de éste. Hay valores que tenemos que intensificar: el valor del estudio, de la enseñanza, de la exigencia. Son valores que se han asociado con opciones conservadoras, lo que es un error. Yo creo en el aprender, en el estudiar, en el enseñar, en fomentar la creatividad y las habilidades, pero también creo en el esfuerzo y en la exigencia. No son valores de una sociedad tradicional, son valores de una sociedad emprendedora, que no quiere malgastar su talento.

P. ¿Quiere decir que en los últimos años hubo cierta relajación en la disciplina?

R. Como veníamos de una enseñanza muy autoritaria, pasamos a una liberalización de los modos de hacer, que me parece una redención. Hay que encontrar el sentido de la medida.

SOLICITUD

El profesorado de la asignatura 21310, a raíz del escrito por parte del alumnado de la asignatura de este curso académico 2010-11 y en previsión del resultado final que se obtendrá de la asignatura, en base al abandono que se está produciendo a lo largo del curso académico, SOLICITA que, si las autoridades académicas pertinentes lo consideran adecuado, se determine una comisión que analice la situación de la asignatura, de manera que permita aclarar las causas objetivas del abandono del alumnado en el seguimiento de la asignatura de grado y que permita dar respuesta objetiva a las preguntas que tanto alumnos como profesores realizan en sus escritos.

El profesorado de la asignatura dispone de información suficiente para que una comisión externa tenga elementos de juicio para valorar y, en su caso, poder llegar a encontrar las claves que conduzcan a entender y, si es posible, a mejorar el estado actual de la asignatura. Nos gustaría que este problema endémico en los estudios de Psicología tuvieran la posibilidad de ser analizados con calma y objetividad, a fin de poder encontrar la mejor solución.

Campus de la UIB, 28 de Enero de 2011

Alfonso Palmer Pol

Rafael Jiménez López

Profesorado de la asignatura.